

Vydavateľ:

PPA – ATIS

Dobrovičova 12
815 26 Bratislava 1

Telefónne a faxové čísla:

Telefón: 02 / 53 41 74 19

Fax: 02 / 53 41 81 51

e-mail: atis@apa.sk

ATIS na INTERNETE

<http://www.apa.sk>

©PPA, Bratislava

ISBN 978–80–969904–2–9

Veľké cenové rozdiely na začiatku a na konci roka

Trh s agropotravinárskymi produktmi v roku 2010 v SR poznačilo viacero faktorov. Prebytok obilnín v hospodárskom roku 2009/2010 tlačil v I. polroku 2010 ceny najmä potravinárskych obilnín na mimoriadne nízku úroveň. Naopak, klimatické podmienky pred žatvou a počas nej ovplyvnili rast cien obilnín nielen na Slovensku, ale v celej Európe. Informácie, ktoré prichádzali zo sveta (Rusko, Ukrajina, USA) spôsobili, že sa ceny obilnín v 2. polroku vyšplhali vysoko nad dlhodobé priemery. V druhom polroku sa dramaticky zvýšili nákupné ceny všetkých rastlinných produktov. Dovoz zemiakov bol v roku 2010 masívny, pričom bol prvý krát vyšší ako domáca produkcia.

Na trhu so živočíšnymi komoditami sa najdynamickejšie vyvíjali ceny surového kravského mlieka. Ceny jatočných zvierat sa medziročne zvýšili iba mierne a pri odbytových cenách vajec sme registrovali medziročné oslabenie cien. Zvyšovanie nákupnej ceny mlieka sa však na

Slovensku neodrazilo v náraste nákupu, naopak, znova sa znížil. Za rok 2010 sa nakúpilo 799,9 tis. t mlieka, čo je v porovnaní s rokom 2009 zníženie o 6,1 %.

Z údajov publikovaných Európskou komisiou vyplýva, že najvýraznejšie klesol nákup mlieka v Maďarsku, až o 140,2 tis. t (-10,0 %). Nasledovalo Poľsko (- 120,7 tis. t) a Taliansko (- 93 tis. t). Najviac sa zvýšil nákup mlieka vo Francúzsku o 586 tis. t (+2,6 %) a v Nemecku o 411,3 tis. t (+1,5 percenta).

Bilancia zahraničného obchodu najhoršia od vstupu do EÚ

V roku 2010 sa saldo zahraničného obchodu s agropotravinárskymi komoditami (kapitoly 01 až 24 colného sadzovníka) prepadlo na najhoršiu úroveň od vstupu SR do EÚ. Rozdiel medzi exportom a importom je podľa predbežných údajov -996,9 mil. €, čo je o 147,5 mil. € viac ako v roku 2009 a o 475,7 mil. € viac ako v roku 2004. Najväčší podiel na zhoršení bilancie zahraničného obchodu má zhoršenie salda v obchode s obilninami (kap. 10) o 66,8 mil. € (45,3%), na čom sa takmer rovnakou mierou podieľala vyššia hodnota dovozu (+31,0 mil. €) a nižšia hodnota vývozu (-35,8 mil. €). V porovnaní s rokom 2009 sa najvýraznejšie zvýšila hodnota dovozu v kap. 04 (mlieko, mliečne výrobky, vajcia a med), ktorá medziročne stúpila o 98,8 mil. €. Na druhom mieste vzrástla hodnota dovozu mäsa (+54,7 mil. €). Hodnota dovozu sa v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 zvýšila o 453,3 mil. € a prekročila tak hranicu 3 mld. € (3,24 mld. €).

Export za rok 2010 rástol v porovnaní s predchádzajúcim rokom podstatne pomalšie ako import. Hodnota exportu za agropotravinárske komodity v roku 2010 vzrástla o 305,8 mil. €, pričom celková hodnota vývozu dosiahla 2,24 mld. €. V porovnaní s rokom 2009 najvýraznejšie vzrástla hodnota exportu cukru a cukrovínok (+85,6 mil. €) a v kap. 04 (mlieko, vajcia, med +60,9 mil. €). Najvýraznejšie klesla hodnota exportu obilnín (-35,8 mil. €) a živočíšnych a rastlinných tukov (-22,5 mil. €).

Vyššia hodnota poľnohospodárskej produkcie v EÚ

Európsky štatistický úrad (EUROSTAT) odhadol za rok 2010 medziročný nárast príjmov v poľnohospodárstve krajín EÚ-27 o 4,3 %. Príjmy boli výrazne vyššie z rastlinnej produkcie, asi o 6,3 %, ale vzrástli aj príjmy zo živočíšnej výroby (+2,4 %). Príjmy v rastlinnej výrobe sa zvýšili v dôsledku vyšších cien (+ 8,9 %), zatiaľ čo sa odhaduje, že produkcia klesla v priemere o 2,4 %. Ceny všetkých skupín rastlinných produktov rástli. Najvýznamnejší nárast cien je podľa EUROSTATU pri olejninách (+27,1 %), obilninách (+22,5 %), zemiakoch (+13,1 %) a čerstvej zelenine (+9,0 %). Produkcia klesla najmä pri cukrovej repe (- 6,8 %), zemiakoch (- 6,7 %) a ovocím (- 4 %).

Nárast hodnoty živočíšnej výroby v EÚ-27 v roku 2010 je výsledkom pôsobenia dvoch faktorov: zvýšenia cien (+2 %) a vyprodukovaných množstiev (+0,4 %). Ceny mlieka vyskočili v priemere o 9,4 % a množstvo vyprodukovaného mlieka sa zvýšilo o 1,4 %. Ceny oviec a kôz sa zvýšili o 7,0 % a HD o 0,4 %, zatiaľ čo pri ošípaných sa odhaduje pokles cien o 2,6 %. Ich produkcia sa zvýšila iba nepatrne (+0,1 %), ale pokračuje znižovanie produkcie HD (- 0,8 %).

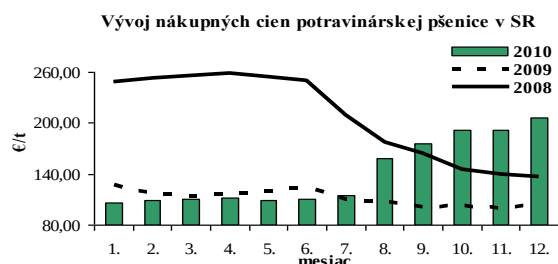
Trh s obilninami, kukuricou a olejninami v roku 2010

Rapidný nárast nákupných cien obilnín o desiatky percent

Počasie v roku 2010 spôsobilo veľké výpadky produkcie obilnín, kukurice a olejnin nielen na Slovensku, ale aj v mnohých krajinách sveta. V roku 2010 bola v SR nižšia produkcia pšenice oproti roku 2009 o 23 % (-353 tis. t). Jačmeňa sa medziročne urodilo o 46,6 % (-315 tis. t) a kukurice o 6,8 % (67 tis. t) menej.

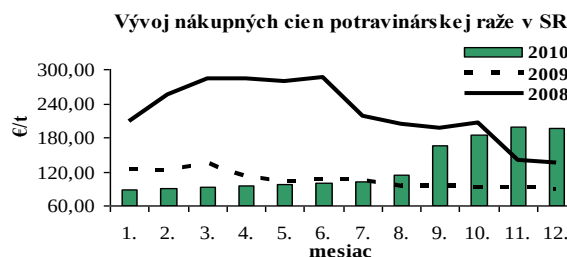
Nepriaznivé počasie v období žatvy (nadpriemerné a privalové dažde a následne extrémne teploty) sa negatívne podpísali pod produkciu obilnín. Pre vývoj cien obilnín boli rozhodujúce kvalitatívne a kvantitatívne parametre zberu, ktoré boli poznačené dlhodobými zrážkami v celej strednej Európe.

Malá ponuka obilnín spôsobovala zdražovanie cien v celej EÚ hneď po žatve. Posilňovanie cien obilnín v okolitých štátoch sa tiež prejavilo na vývoji nákupných cien aj na Slovensku. Nákupné ceny obilnín od pestovateľov boli v druhom polroku 2010 vysoko nad úrovňou predchádzajúcich rokov.

Zatiaľ čo v prvom polroku 2010 boli nákupné ceny potravinárskej pšenice pod úrovňou roka 2009 od 2,7 % (marec) až do 16,1 % (január), v treťom a začiatkom štvrtého štvrťroka jej ceny skokovo vzrástli. Priemerná cena potravinárskej pšenice medziročne vzrástla až o 47,2 %, čo je

o 51,19 €/t a dostala sa tak z úrovne 108,54 €/t v roku 2009 na úroveň 159,73 €/t.

Podobný trend vo vývoji nákupných cien sme zaznamenali aj pri potravinárskej raži, pri ktorej bol medziročný nárast o 46,8 % (46,81 €/t). Priemerná nákupná cena raže na potravinárske účely bola na úrovni 146,75 €/t.

Dynamika vývoja nákupných cien krmných obilnín v II. polroku bola rozdielna pri krmnej pšenici a krmnom jačmeni. Pri krmnom jačmeni sme registrovali dve skokové zvýšenia cien zatiaľ čo pri krmnej pšenici bol medzimesačný rast cien, s výnimkou decembra, vždy nad hranicou 10 %. Ich priemerné nákupné ceny od producentov boli nad úrovňou roka 2009 (pšenica krmná +46,8 % a jačmeň krmný +29,9 %). Najviac museli zaplatiť pestovateľom krmnej pšenice a jačmeňa obchodníci a spracovatelia koncom roka, keď boli ich priemerné nákupné ceny najvyššie (176,44 €/t a 172,61 €/t). Najvýhodnejšie ceny boli pre záujemcov o krmnú pšenicu vo februári (95,13 €/t) a krmný jačmeň sa najviac oplatilo nakupovať od producentov nakupovať v januári (83,37 €/t). Nákupné množstvá, najmä krmného jačmeňa, sa ku koncu roka 2010 výrazne znížili.

Nákupné ceny obilnín od producentov

v €/t

Mesiac	Pšenica potravinárska			Raž potravinárska			Pšenica krmná			Jačmeň krmný		
	2009	2010	Vývoj (%)	2009	2010	Vývoj (%)	2009	2010	Vývoj (%)	2009	2010	Vývoj (%)
1.	125,74	105,54	-16,1	123,38	88,95	-27,9	93,54	95,60	2,2	86,14	83,37	-3,2
2.	116,04	108,37	-6,6	120,95	90,01	-25,6	92,17	95,13	3,2	88,51	90,33	2,1
3.	113,06	110,00	-2,7	133,35	92,06	-31,0	93,54	100,26	7,2	86,53	87,72	1,4
4.	115,24	111,42	-3,3	109,93	95,72	-12,9	90,77	98,00	8,0	91,85	88,89	-3,2
5.	119,12	108,49	-8,9	103,18	96,73	-6,3	95,15	100,89	6,0	92,88	94,88	2,2
6.	124,19	109,85	-11,5	103,76	101,02	-2,6	98,89	103,53	4,7	96,98	91,26	-5,9
7.	109,66	115,47	5,3	105,03	102,76	-2,2	83,74	110,68	32,2	81,79	86,38	5,6
8.	106,15	158,28	49,1	93,88	115,20	22,7	84,91	129,78	52,8	75,30	129,52	72,0
9.	100,70	175,79	74,6	92,69	165,88	79,0	82,69	144,32	74,5	79,70	129,00	61,9
10.	101,78	191,48	88,1	91,52	184,28	101,4	83,22	159,88	92,1	83,46	142,94	71,3
11.	99,32	191,81	93,1	91,73	199,40	117,4	89,56	176,44	97,0	82,43	145,59	76,6
12.	104,15	206,02	97,8	88,79	196,25	121,0	94,23	176,33	87,1	85,08	172,61	102,9
Priem. r. (€/t)	108,54	159,73	47,2	99,94	146,75	46,8	88,85	130,45	46,8	83,12	107,96	29,9

Zdroj: PPA – ATIS

Cena kŕmnej kukurice medziročne poskočila až o 69 percent

Nákupné ceny kukurice kŕmnej €/t

Mesiac	2009	2010	Vývoj (%)
1.	86,60	97,13	12,2
2.	92,20	118,17	28,2
3.	98,40	115,41	17,3
4.	93,46	117,00	25,2
5.	104,83	119,81	14,3
6.	95,00	130,27	37,1
7.	90,10	-	
8.	110,58	-	
9.	91,45	173,33	89,5
10.	87,83	171,31	95,0
11.	91,92	169,43	84,3
12.	92,83	177,76	91,5
Priem. roka	91,26	154,32	69,1

Zdroj: PPA – ATIS

Svetové zásoby kukurice boli v roku 2010 nízke, znížila sa jej produkcia a vo svete sa neustále zvyšuje jej spotreba na biopalivo.

Ceny kŕmnej kukurice boli počas celého roka 2010 nad úrovňou cien roka 2009. Počas roka 2010 si nákupné ceny kukurice na kŕmne účely zachovali stúpajúci trend a oproti roku 2009 posilnili od 12,2 % (január) až po 95,0 % (október). Priemerná nákupná cena kukurice medziročne poskočila až o 69,1 % (63,06 €/t) a dostala sa tak z úrovne 91,26 €/t v roku 2009 na úroveň 154,32 €/t. Za najvýhodnejšie nákupné ceny mali možnosť nakupovať záujemcovia kukuricu na kŕmne účely iba v januári (97,13 €/t). Okrem prvého mesiaca 2010 bola priemerná cena kukurice na kŕmne účely nad úrovňou 115 €/t. Najdrahšia bola kŕmna kukurica od pestovateľov v decembri, keď sa predávala v priemere až po 177,76 €/t.

Zvýšený dopyt po repke a slnečnici posilňoval ich ceny

Znížená ponuka a zvýšený dopyt po repke a slnečnici tlačil na ich ceny od producentov najmä v druhom polroku 2010. V roku 2010 sa priemerná cena repky postupne počas celého roka plynule zvyšovala z úrovne 256,19 €/t (január) až po 404,28 €/t (december). Priemerná nákupná cena repky na Slovensku bola nad úrovňou roka 2009 o 23,9 % (61,25 €/t) a posilnila tak z úrovne 256,32 €/t v roku 2009 na 317,57 €/t. Prudším tempom sa vyvíjala nákupná cena slnečnice, pri ktorej sme zaznamenali medziročný nárast o 55,1 % (118,81 €/t). Priemerná nákupná cena slnečnice za rok 2010 bola na úrovni iba 334,25 €/t. Najlacnejšie nakupovali slnečnicu obchodníci a spracovatelia v januári (221,30 €/t) a naopak, v decembri bola jej cena najvyššia (426,01 €/t).

Nákupné ceny repky a slnečnice v €/t

Mesiac	Repka			Slnečnica		
	2009	2010	Vývoj (%)	2009	2010	Vývoj (%)
1.	301,40	256,19	-15,0	235,14	221,30	-5,9
2.	316,98	262,43	-17,2	270,67	234,91	-13,2
3.	378,50	294,71	-22,1	250,91	258,06	2,8
4.	329,81	301,80	-8,5	300,87	298,92	-0,6
5.	407,02	281,57	-30,8	284,49	320,00	12,5
6.	421,00	309,08	-26,6	246,67	270,00	9,5
7.	234,07	309,88	32,4	-	-	
8.	232,94	313,86	34,7	194,93	335,00	71,9
9.	225,99	348,27	54,1	185,17	312,91	69,0
10.	258,96	375,82	45,1	189,51	338,07	78,4
11.	256,02	388,25	51,6	202,64	402,99	98,9
12.	211,50	404,28	91,1	210,03	426,01	102,8
Priem. roka	256,32	317,57	23,9	215,44	334,25	55,1

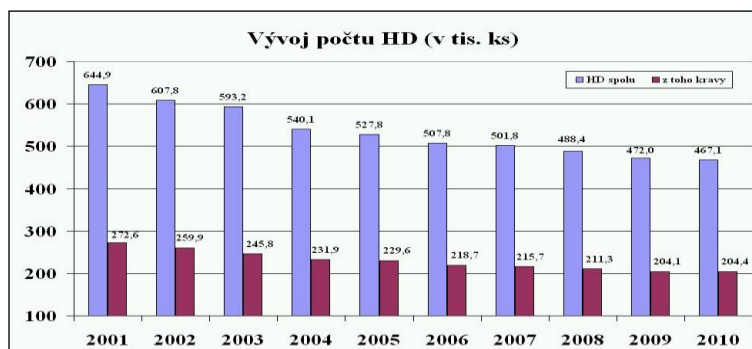
Zdroj: PPA – ATIS

Očakávaný vývoj cien v roku 2011

Na jeseň 2010 boli na Slovensku oziminy vysiate na ploche o 1,5 % väčšej ako v roku 2009. Naopak, medziročne sa znížili plochy repky o 10,2 % a v roku 2011 sa očakáva pokles jej produkcie. Do žatvy roka 2011 bude ponuka obilnín, kukurice, repky a slnečnice na Slovensku aj v celej EÚ podstatne nižšia ako dopyt. Aj v roku 2011 bude počasie zohrávať dôležitú úlohu, o čom svedčia problémy spôsobené klimatickým javom La Niña, ktorý je najsilnejší za posledných 30 rokov. Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo oznámila, že v decembri 2010 sa ceny potravín dostali na najvyššie hodnoty za posledných 20 rokov. Vývoj cien agrárnych komodít na Slovensku ovplyvňuje trh EÚ-27, ktorý reaguje na svetové ceny a čoraz viac obchodníkov tvrdí, že sa ceny obilnín, kukurice a olejní na Slovensku budú aj v roku 2011 zvyšovať.

Trh s jatočným dobytkom a mäsom v roku 2010

Malý slovenský trh s jatočným hovädzím roka 2010 sa znížil počet hovädzieho dobytká dobytkom bol tak ako po predchádzajúce roky spolu na 467,1 tis. ks, čo je v porovnaní s decembrom roku 2009 zníženie o 1,0 % (-4,9 tis. ks). Pokles počtu kráv sa zastavil (+0,2 %) a dosiahol ku koncu decembra 2010 spolu 204,4 tis. ks (+0,5 tis. ks). Počet dojnic na konci roka 2010 klesol o 2,8 %, ale na 45,4 tis. ks (+9,4 %) sa zvýšil počet dojčiacich kráv. HD vo výkrme bolo k 31. 12. 2010 porovnaní s rokom 2009 o 4,3 % menej.

aj počas roku 2010 ovplyvňovaný najmä situáciou na spoločnom trhu v EÚ.

Vo vývoji počtu hovädzieho dobytká sa nepodaril zastaviť pokles počtu zvierat. Ku koncu

Celkový počet hovädzieho dobytká na Slovensku v porovnaní s rokom 1989 klesol ku koncu roka 2010 už o viac ako 1,1 mil. ks.

Vývoj predaja jatočného HD

Druh HD	2007	2008	2009	2010	2008/2007	2009/2008	2010/2009
	v tis. ks				Vývoj v %		
Býky	36,2	40,1	32,0	31,9	10,8	-20,2	-0,3
Kravy	54,1	53,0	55,7	46,5	-2,0	5,1	-16,5
Jalovice	11,1	11,0	12,8	12,8	-0,9	16,4	0,0
Mladý HD	4,3	5,0	5,6	5,9	16,3	12,0	5,4
HD spolu	105,7	109,1	106,1	97,1	3,2	-2,7	-8,5

Zdroj: ŠÚ SR

Celkový predaj jatočného hovädzieho dobytká sa v roku 2010 znížil o 8,5 % oproti roku 2009 a s počtom 97,1 tis. ks sa dostal na doteraz najnižšiu úroveň. Aj v prepočte na jatočnú hmotnosť sa predalo nižšie množstvo dobytká ako vlani (-3,6 tis. t). Pozitívnym je na tomto,

že najväčší percentuálny pokles nákupu bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom pri jatočných kravách (-16,5 %) na 46,5 tis. ks. Zvýšil sa len predaj mladého dobytká (+5,4 %). Predaj sa stabilizoval pri jatočných jaloviciach na 12,8 tis. ks.

Oživenie nákupných cien jatočného dobytká

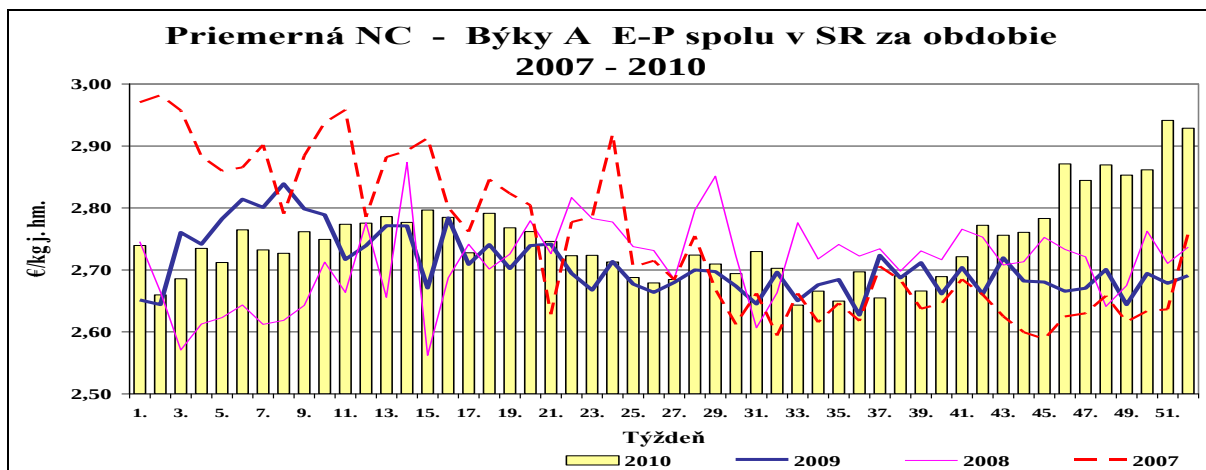
Nákupné ceny jatočného hovädzieho dobytká sa v roku 2010 medziročne zvýšili, okrem cien teliat, pri ktorých došlo k oslabeniu priemernej ceny až o 7,5 % na 2,39 €/kg j. hm. Oproti roku 2009 najviac posilnila nákupná cena jatočných jalovic (+3,2 %). Pri jatočných

býkoch došlo k nárastu ceny o 1,3 % najmä výrazným posilnením v poslednom štvrtroku 2010, čo bolo zapríčinené zvýšeným predajom dobytká do Turecka a Ruska. Oproti roku 2009 vzrástla aj priemerná nákupná cena jatočných kráv o 2,5 %.

Vývoj priemerných nákupných cien jatočného HD

Druh HD	2007	2008	2009	2010	2008/2007	2009/2008	2010/2009
	€/kg jatočnej hmotnosti				Vývoj v %		
Býky E-P	2,75	2,71	2,71	2,74	-1,4	0,0	1,3
Kravy E-P	1,87	1,89	1,68	1,72	1,3	11,2	2,5
Jalovice E-P	2,01	2,09	1,95	2,01	4,2	-6,9	3,2
Tel'atá	2,4	2,67	2,58	2,39	11,1	-3,4	-7,5

Zdroj: PPA - ATIS

Graf: PPA - ATIS

Nákupná cena jatočných býkov tr. E-P sa od začiatku roka až do 39. týždňa pohybovala v rozmedzí od 2,64 do 2,80 €/kg j. hm. Minimum dosiahla v 33. týždni (2,64 €/kg j. hm.). Od 40. týždňa až do konca roka mala stúpajúci trend. Maximum dosiahla v 51. týždni (2,94 €/kg j. hm.). Pri kravách tr. E-P bol vývoj nákupnej ceny rozmanitý počas celého roka 2010. Maximálna cena bola zaznamenaná v 27. týždni: 1,85 €/kg j. hm.) a minimálna v 4. týždni: 1,63 €/kg j. hm.). Pri jatočných jaloviciach mala ich cena tradične nevyrovnaný vývoj s veľkými výkyvmi. Najvyššiu úroveň dosiahla v 17. týždni (2,15 €/kg j. hm.) a najnižšiu v 20. týždni (1,86 €/kg j. hm.).

V porovnaní s priemernými cenami v EÚ nákupné ceny jatočného dobytku na Slovensku stále

zaostávajú. Priemerná nákupná cena najviac zaostáva za priemerom EÚ pri jaloviciach, a to až o 31,8 %. Pri mladých býkoch je priemerná cena nižšia o 10,8 % a kravách o 20,4 %. Na úrovni priemeru EÚ bola iba nákupná cena býkov starších ako dva roky (+0,2 %). Výrazne vyššie nákupné ceny v porovnaní so Slovenskom boli v Grécku, Portugalsku a v Taliansku, naopak nižšie boli v Pobaltských štátoch, Bulharsku, Poľsku a v Rumunsku.

Odbytové ceny hovädzieho mäsa sa v SR oproti roku 2009 prevažne znížili. Najviac to bolo pri sviečkovej (-14,8 %). Stúpila len priemerná odbytová cena pri hovädzom prednom mäse bez kosti o 2,4 %.

Vývoj priemerných odbytových cien mäsa z kráv

Druh mäsa	2007	2008	2009	2010	2008/2007	2009/2008	2010/2009
	€/kg				Vývoj v %		
Štvrť predná	2,25	2,20	2,24	2,22	-2,2	1,8	-0,9
Štvrť zadná	2,87	2,51	2,26	2,23	-12,5	-10,0	-1,3
Predné bez kosti	4,07	3,98	3,76	3,85	-2,2	-5,5	2,4
Zadné bez kosti	4,84	4,85	4,98	4,93	0,2	2,7	-1,0
Sviečková	14,96	16,59	17,72	15,09	10,9	6,8	-14,8

Zdroj: PPA – ATIS

Zahraničný obchod s jatočným dobytkom a mäsom

V roku 2010 sa medziročne zvýšilo aktívne saldo zahraničného obchodu so živým hovädzím dobytkom až takmer päťnásobne. Pri hovädzom mäse bolo pasívne saldo 12,9 mil. € (-65,8 %).

Pasívne saldo pri čerstvom a chladenom mäse prekročilo 10 mil. € (-69,8 %). Pri mrazenom mäse dosiahlo pasívne saldo hodnotu 2,4 mil. € (-52,4 %).

Očakávaný vývoj v roku 2011

Predpokladá sa, že v tomto roku výroba hovädzieho a teľacieho mäsa vo svete stúpne. Nárast o 1,6 % je prognózovaný v dôsledku zvýšenia produkcie v Brazílii a Austrálii. Mierny pokles sa očakáva v USA, Kanade, Rusku a Číne. Na Slovensku by sa ceny aj produkcia hovädzieho mäsa mohli stabilizovať.

Trh s jatočnými ošípanými a bravčovým mäsom v roku 2010

V roku 2010 dosiahla ročná priemerná cena ošípaných v kategórii S až P historické minimum (1,41 €/kg j. hm.). Bola to najnižšia ročná cena, odkedy ATIS zisťuje ceny ošípaných podľa stupnice SEUROP (r. 1997). Ročné historické maximum ceny bolo v roku 2001 (2,02 €/kg j. hm., prepočítané konverzným kurzom 1€ = 30,126 SKK).

Počet zabíjaných ošípaných na bitúnkoch respondentov ATIS z roka na rok klesá. V roku 2004 sa v nich zabilo 657 543 ks ošípaných, v roku 2010 to bolo už len 431 267 ks (o 34,4 percenta menej).

Významnou zmenou v roku 2010 bola zmena klasifikácie jatočne opracovaných tiel ošípaných (platná od 1. mája 2010). Vyhláška č. 163/2010 Ministerstva pôdohospodárstva SR

zmenila spôsob zatriedenia jatočných ošípaných. Následkom toho sa zvýšil počet jatočných ošípaných v triede S (medziročne o 152,3 percenta) a znížil počet jatočných ošípaných v triedach: E (-35,6 %), U (-45,4 %), R (-41,6 percenta), O (-53,4 %) aj P (- 51,6 %).

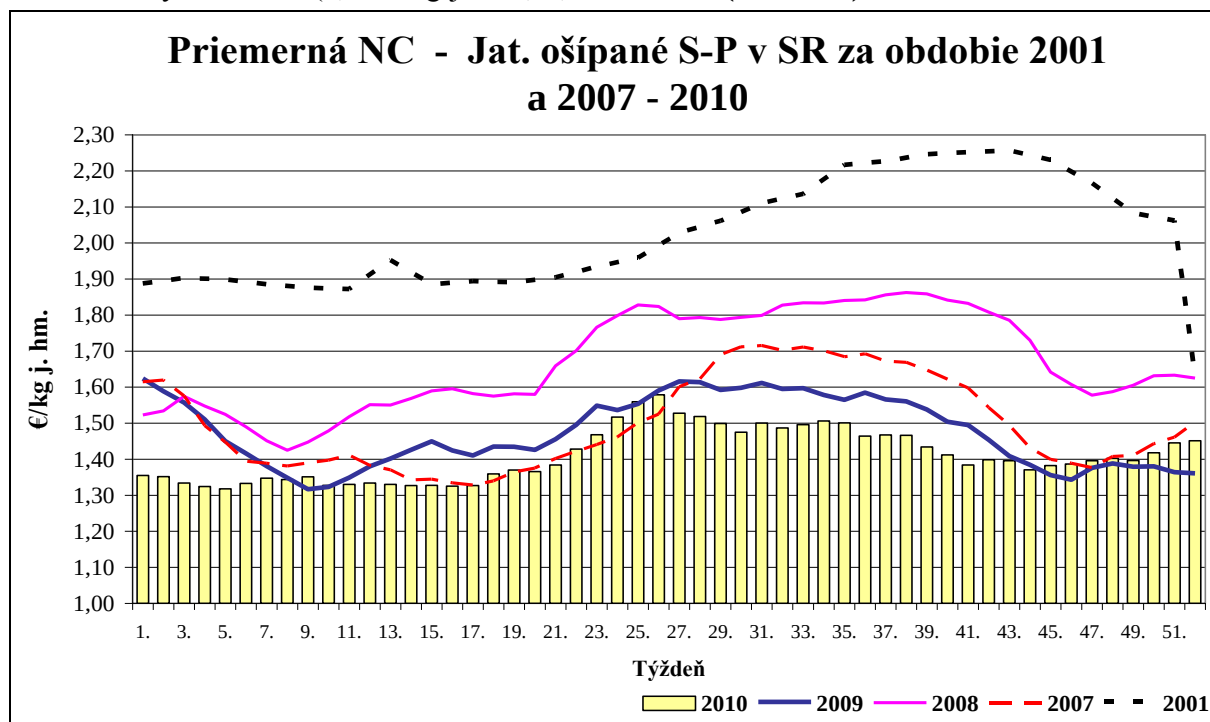
Klesajúci trend počtu ošípaných v SR sa nezastavil ani v roku 2010. Kým v roku 2009 sme mohli hovoriť o stabilizácii počtu ošípaných na Slovensku, tak v roku 2010 to bol pokles. K 31. 12. 2010 bolo v SR podľa ŠÚ SR 687,3 tis. ošípaných, z toho 41,3 tis. prasníc. Medziročne klesol počet ošípaných o 7,2 % (prasnice o 6,1 %). Zníženie počtu ošípaných bolo výraznejšie ako v roku 2009, keď sa počet ošípaných znížil o 1,0 % a prasníc o 1,4 %.

Priemerné nákupné ceny jatočných ošípaných

Priemerné nákupné ceny jatočných ošípaných v triede S - P boli po celý rok 2010 pod úrovňou roku 2009 (s výnimkou 9., 10., 25., 45. až 52. týždňa). Priemerná ročná cena za kategóriu S až P bola v roku 2010 len o 4,0 % nižšia ako v roku 2009, čo je porovnanie dvoch najslabších rokov od roku 1997. Minimálna nákupná cena v roku 2010 za jatočné ošípané S až P bola v 4. a 5. týždni 2010 (1,32 €/kg j. hm.; 1,05

€/kg ž. hm.). Naopak, maximálna cena sa zaznamenala v 26. týždni 1,58 €/kg (1,25 €/kg ž. hm.). Zvláštnosťou bola stabilná nízka cena od 10. do 17. týždňa 2010 (1,33 €/kg j. hm.; 1,06 ž. hm.), kým po iné roky mala cena jatočných ošípaných od 10. týždňa stúpajúcu tendenciu.

Priemerné ceny klesli oproti roku 2009 vo všetkých triedach od 2,7 % (v triede S) až do 19,6 % (v triede P).

Graf: PPA – ATIS

Vývoj nákupných cien jatočných ošípaných v rokoch 2001 a 2008-2010

	2001	2008	2009	2010	2010/09	2010/08	2010/01
	€/kg jatočnej hmotnosti				Vývoj v %		
Trieda S	2,08 (1,44)	1,69 (1,63)	1,48	1,44	-2,7	-14,8	-30,8
Trieda E	2,05 (1,43)	1,68 (1,62)	1,47	1,39	-5,4	-17,3	-32,2
Trieda U	2,03 (1,41)	1,62 (1,56)	1,43	1,35	-5,6	-16,7	-33,5
Trieda R	1,95 (1,35)	1,56 (1,51)	1,39	1,33	-4,3	-14,7	-31,8
Trieda O	1,89 (1,31)	1,55 (1,50)	1,38	1,28	-7,2	-17,4	-32,3
Trieda P	1,83 (1,27)	1,49 (1,45)	1,38	1,11	-19,6	-25,5	-39,3
Triedy S – P	2,02 (1,40)	1,67 (1,61)	1,47	1,41	-4,1	-15,6	-30,2

Zdroj: PPA – ATIS, poznámka: rok 2001 a 2008 € prepočítané konverzným kurzom 1 € = 30,126 SKK (v zátvorke prepočítané ceny z SKK na € aktuálnym týždenným kurzom)

Odbytové ceny bravčového mäsa

Odbytové ceny bravčového mäsa v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 oslabili aj v dôsledku nižších cien jatočných ošípaných. Ceny zostali pod úrovňou predchádzajúcich rokov. Ceny v roku 2010 klesli oproti roku 2009 v rozpätí od 0,4 % (bravčové stehno

s kosťou a kolenom) až do 8,3 % (bravčové karé s kosťou). Ak porovnáme ceny bravčového mäsa s rokom 2001, keď dosahovali historické maximá, tak je to prepad ceny od 35,2 % (bravčové polovice bez hlavy) po 47,3 % (bravčové plece bez kosti).

Priemerné odbytové ceny mäsa v rokoch 2001 a 2008-2010

Produkt	2001	2008	2009	2010	2010/09	2010/08	2010/01
	€/kg				Vývoj v %		
Bravč. polovica	2,53 (1,76)	1,91 (1,84)	1,69	1,64	-3,0	-14,1	-35,2
Bravč. stehno s kosťou	4,14 (2,88)	2,59 (2,45)	2,48	2,47	-0,4	-4,6	-40,3
Bravč. karé s kosťou	4,62 (3,22)	3,67 (3,55)	3,12	2,86	-8,3	-22,1	-38,1
Bravč. krkovička s kosťou	3,84 (2,67)	2,98 (2,89)	2,49	2,35	-5,6	-21,1	-38,8
Bravč. bôčik s kosťou	2,77 (1,93)	2,23 (2,15)	2,08	1,99	-4,3	-10,8	-28,2
Bravč. stehno bez kosti	5,31 (3,70)	3,70 (3,57)	3,11	2,92	-6,1	-21,1	-45,0
Bravč. plece bez kosti	4,71 (3,27)	3,02 (2,92)	2,60	2,48	-4,6	-17,9	-47,3

Zdroj: PPA – ATIS, poznámka: rok 2001 a 2008 € prepočítané konverzným kurzom 1 € = 30,126 SKK (v zátvorke prepočítané ceny z SKK na € aktuálnym týždenným kurzom)

Zahraničný obchod s ošípanými a bravčovým mäsom

V roku 2010 stúpila hodnota **vývozu ošípaných** v porovnaní s rokom 2009 až o 24,4 mil. €. V roku 2010 sa zo Slovenska vyviezli ošípané za 43,4 mil. €, a to predovšetkým do Maďarska (80,5 % hodnoty vývozu), Rakúska (10,1 percenta), Česka (4,1 %), Poľska (2,6 %), a do Nemecka (2,3 %). Spolu sa v roku 2010 vyviezlo 474 183 ks živých ošípaných.

V roku 2010 sa na Slovensko **doviezli ošípané** v hodnote 34,1 mil. €. Celý import ošípaných na Slovensko bol z krajín EÚ. Zahraničný

obchod SR so živými ošípanými mal v roku 2010 kladné saldo (+9,3 mil. €).

V roku 2010 sa na Slovensko **doviezlo bravčové mäso** v hodnote 205,9 mil. € (76,8 tis. ton), čo je nárast o 19,3 mil. € oproti rovnakému obdobiu roku 2009 (186,6 mil. €; 75,2 tis. ton). Za rok 2010 sa zo SR **vyviezlo bravčové mäso** za 7,9 mil. €. Celý export bravčoviny zo SR smeroval do štátov EÚ. Zahraničný obchod SR s bravčovým mäsom mal v roku 2010 záporné saldo (-143,0 mil. €).

Očakávaný vývoj v roku 2011

Očakávame, že počet ošípaných na Slovensku bude naďalej klesať. Trend zvyšovania dovozu bravčového mäsa bude pokračovať. Do SR sa dováža väčšie množstvo mäsa ako sa vyprodukuje, preto ceny jatočných ošípaných a bravčového mäsa budú závisieť od cien jatočných ošípaných a bravčového mäsa v EÚ, predovšetkým v Nemecku. Na Slovensko sa mäso dováža najmä z Nemecka, ČR, Maďarska a Poľska.

Trh s jatočnými ovcami, jahňatami a ovčím a jahňacím mäsom v roku 2010

V roku 2009 sa počet oviec zvýšil a opätovný nárast ich počtu sme zaznamenali aj v roku 2010, a to o 4,7 % (+ 17,6 tis. ks). Na konci roku 2010 bolo na Slovensku 394,2 tis. ks oviec. Počet bahníc sa takisto zvýšil o 3,7 percenta (+9,5 tis. ks). K 31. 12. 2010 bolo v SR 263,8 tis. ks bahníc.

Nákupné ceny jatočných jahniat 2010 boli nad úrovňou roka 2009, ale pod úrovňou rokov 2008 a 2007. Priemerné ročné ceny jatočných jahniat sa v roku 2010 oproti roku 2009 zvýšili o 1,8 % na 4,45 €/kg j. hm. Nákupná cena jahniat do 7,0 kg medziročne posilnila o 0,15 €/kg na 4,40 €/kg. Pri jahňatách

do 10 kg nákupná cena v roku 2010 oslabila o 1,22 €/kg na 4,82 €/kg a pri jahňatách nad 10 kg cena posilnila o 1,11 €/kg j. hm. Nákupná cena jatočných oviec triedy C (ovce nad 12 mesiacov) v roku 2010 oproti roku 2009 stúpila o 12,8 % na 0,88 €/kg j. hm., ale zostala pod úrovňou rokov 2008 aj 2007.

Spotreba jahňacieho aj ovčieho mäsa je u nás nízka. Mäso sa vyváža najmä do zahraničia (predaj veľkonočných jahniat). Na domácom trhu sa predá len malé množstvo jahňacieho a baranieho mäsa z domácej produkcie, ale aj napriek tomu sa baranie a jahňacie mäso na Slovensko dováža.

Vývoj priemerných nákupných cien jatočných oviec

Druh	2007	2008	2009	2010	2010/2009	2010/2008	2010/2007
	€/kg jatočnej hmotnosti				%		
Ovce triedy C	1,59 (1,42)	1,34 (1,30)	0,78	0,88	12,8	-34,3	-44,7
Jahňatá	5,52 (4,97)	5,70 (5,35)	4,37	4,45	1,8	-21,9	-19,4

Zdroj: PPA – ATIS, poznámka: rok 2007 a 2008 € prepočítané konverzným kurzom 1 € = 30,126 SKK (v zátvorke prepočítané ceny z SKK na € aktuálnym týždenným kurzom)

V roku 2010 bola hodnota vývozu oviec o 5,3 % nižšia ako v roku 2009. V roku 2010 sa zo Slovenska exportovali ovce a jahňatá za 1,1 mil. €, a to hlavne do Talianska (66,5 % z hodnoty celkového vývozu) a Poľska (22,0 percenta). Výrazne medziročne klesol vývoz do Grécka (-118,5 mil. €). Podľa ŠÚ SR sa na Slovensko v roku 2010 živé ovce nedoviezli a naopak, v roku 2009 sa ešte doviezli živé ovce v hodnote 1,8 tis. €.

V roku 2010 sa doviezlo na Slovensko baranie a jahňacie mäso za 178,6 tis. €. Najväčšími dovozcami baranieho mäsa na Sloven-

sko boli Nový Zéland (63,08 tis. €) a Argentína (27,3 tis. €). Z krajín EÚ sa doviezlo baranie a jahňacie mäso v hodnote 46,9 tis. €. Baranie a jahňacie mäso sa zo SR exportovalo predovšetkým do Talianska (92,7 %). Do Maďarska sa vyviezla baranina a jahňacina v hodnote 95,8 tis. € (7,2 %) a do Českej republiky za 1,5 tis. € (0,1 %).

Zahraničný obchod s jahňatami, ovcami a jahňacím a ovčím mäsom dosiahol v roku 2010 kladné saldo, pri jahňacom a ovčom mäse, ako aj pri živých ovciach bolo saldo Slovenskej republiky +1,1 mil. €.

Očakávaný vývoj v roku 2011

Trend z posledných rokov v náraste počtu oviec by mal pokračovať aj v roku 2011.

Očakávame nárast vývozu baranieho a jahňacieho mäsa a jatočných jahniat do zahraničia v dôsledku výskytu slintačky v Bulharsku a Rumunsku. Zvýšiť by sa mal najmä export do Grécka, Talianska a Turecka. Cena exportovaných veľkonočných jahniat by mala byť vyššia ako v roku 2010. Očakávame, že hodnota vývozu v roku 2011 bude nad úrovňou roku 2010.

Spotreba jahňacieho a ovčieho mäsa na Slovensku pravdepodobne nebude mať stúpajúcu tendenciu.

Trh so zeleninou v roku 2010

Vývoj cien vybraných druhov zeleniny

V roku 2010 dosiahla v SR zberová plocha konzumnej zeleniny na ornej pôde spolu 9,6 tis. ha a úroda zeleniny bola 77,7 tis. t (v roku 2009 sa na ploche 7,6 tis. ha urodilo 97,3 tis. t zeleniny). V porovnaní s rokom 2009 sa na ploche väčšej o 26,7 % dopestovalo o 20,1 % menej zeleniny.

Rok 2010 bol v histórii meraní najteplejší, no zároveň najdaždivejší. Extrémne zrážky, povodne a vietor zapríčinili, že úroda zeleniny bola veľmi nízka a ceny v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne stúpili. Zvýšili sa ceny koreňovej zeleniny okrem odbytových cien dovozovej mrkvy (-14,3 %). Stúpili aj ceny hlúbkovej zeleniny, pričom ceny domácej bielej hlávkovej kapusty sa zvýšili až o 66,7 % (rovnako od pestovateľov aj vo veľkoobchode) a cena kapusty z importu po-

silnila až o 69,6 %. Z plodovej zeleniny najviac stúpila nákupná cena domácich rajčiakov (60,6 percenta), odbytová cena domácich rajčiakov sa tiež zvýšila (65,1 %) a posilnila aj cena importovaných rajčiakov (39,8 %). Spotrebiteľská cena rajčiakov v roku 2010 bola podľa ŠÚ SR 1,95 €/kg, v porovnaní s rokom 2009 sa zvýšila o 31,8 percenta. Na všetkých úrovniach stúpila aj cena papriky. Priemerná cena domácich šalátových uhoriek sa v porovnaní s rokom 2009 zvýšila o 34,7 %. Posilnila aj cena domácej cibule (52,6 percenta), vo veľkoobchode sa zvýšila jej cena o 45,2 %, a stúpila aj cena cibule z dovozu (64,3 percenta). Výrazne sa zvýšila aj cena cesnaku, ktorú však spôsobil jeho dlhodobý nedostatok na domácom trhu zapríčinený špekuláciami na trhu v Číne.

Nákupné ceny zeleniny od producentov

I. trieda v €/kg bez DPH

Druh/cena	2010			2009	Vývoj 2010/2009	
	minimálna	maximálna	priemerná	priemerná	v €/kg	v %
Mrkva poľná	0,15	0,25	0,19	0,18	0,01	5,6
Petržlen poľný	0,45	1,35	0,79	0,56	0,23	41,1
Zeler poľný	0,33	1,05	0,57	0,32	0,25	78,1
Kapusta hlávk. biela	0,16	0,37	0,25	0,15	0,10	66,7
Rajčiaky rýchlené	0,61	2,00	1,06	0,66	0,40	60,6
Paprika rýchlená	0,34	1,75	0,76	0,71	0,05	7,0
Uhorky šalátové	0,24	1,26	0,66	0,49	0,17	34,7
Cibuľa	0,19	0,41	0,29	0,19	0,10	52,6
Cesnak	1,50	2,00	1,72	1,18	0,54	45,8

Odbytové ceny zeleniny z domácej produkcie

I. trieda v €/kg bez DPH

Druh/cena	2010			2009	Vývoj 2010/2009	
	minimálna	maximálna	priemerná	priemerná	v €/kg	v %
Mrkva poľná	0,25	0,48	0,37	0,35	0,02	5,7
Petržlen poľný	0,67	2,05	1,23	0,87	0,36	41,4
Zeler	0,45	2,35	0,87	0,66	0,21	31,8
Kapusta hlávk. biela	0,26	0,69	0,40	0,24	0,16	66,7
Rajčiaky rýchlené	0,85	2,49	1,42	0,86	0,56	65,1
Paprika rýchlená	0,69	3,50	1,35	1,09	0,26	23,9
Uhorky šalátové	0,49	1,90	0,91	0,73	0,18	24,7
Cibuľa	0,25	0,65	0,45	0,31	0,14	45,2
Cesnak	2,20	3,60	2,87	1,94	0,93	47,9

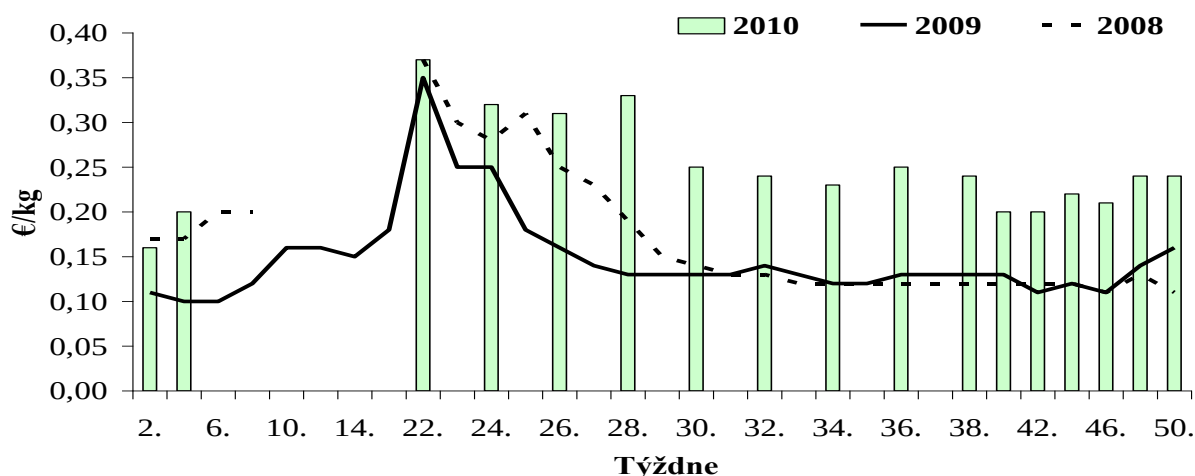
Odbytové ceny zeleniny z importu

I. trieda v €/kg bez DPH

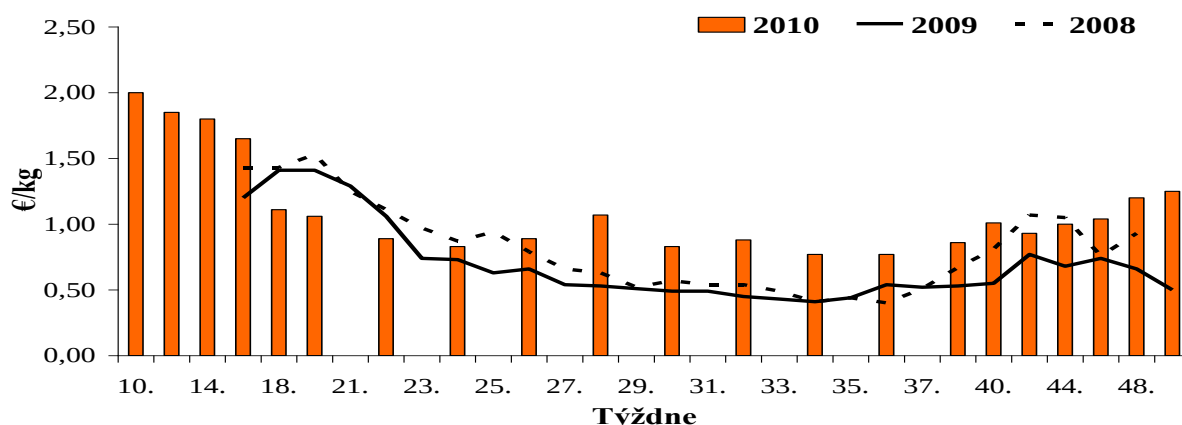
Druh/cena	2010			2009	Vývoj 2010/2009	
	minimálna	maximálna	priemerná	priemerná	v €/kg	v %
Mrkva poľná	0,27	0,50	0,36	0,42	-0,06	-14,3
Petržlen poľný	0,57	2,60	1,24	0,84	0,40	47,6
Zeler poľný	0,39	2,51	0,89	0,67	0,22	32,8
Kapusta hlávk. biela	0,27	0,60	0,39	0,23	0,16	69,6
Rajčiaky rýchlené	0,84	1,90	1,37	0,98	0,39	39,8
Paprika rýchlená	0,50	2,88	1,59	1,28	0,31	24,2
Uhorky šalátové	0,45	1,60	1,08	1,01	0,07	6,9
Cibuľa	0,28	0,66	0,46	0,28	0,18	64,3
Cesnak	2,47	4,13	3,19	2,06	1,13	54,9

Zdroj: PPA – ATIS

Vývoj cien hlávkovej kapusty od výrobcov

Vývoj cien rajčiakov od výrobcov

Grafy: PPA – ATIS

Zahraničný obchod

V roku 2010 sa na Slovensko **doviezla** zelenina v hodnote 192,3 mil. € (v r. 2009 bol dovoz v hodnote 155,7 mil. €). Hodnota dovozu stúpla o 23,5 %.

V roku 2010 sa **vyviezla** zo SR zelenina v hodnote 56,9 mil. €, čo je v porovnaní s rokom 2009 nárast o 23,3 %. V roku 2009 sa vyviezla zelenina v hodnote 46,2 mil. €).

Saldo zahraničného obchodu so zeleninou v roku 2010 bolo záporné (-135,4 mil. €) a medziročne sa prehĺbilo sa o 23,5 %. Na dovoze sa najviac podieľali rajčiaky, cibuľa, cesnak, kapusta, karfiol, mrkva a paprika, t. j. zelenina mierneho pásma, ktorú je možné úspešne pestovať na Slovensku.

Očakávaný vývoj v roku 2011

Zvyšovanie cien spôsobili aj v odvetví zeleninárstva na začiatku roka 2011 zvýšený záujem o nákup semien a sadivového materiálu. Výrazné zvýšenie pestovateľských plôch sa však neočakáva, viac zeleniny sa bude pestovať pravdepodobne len pre domácu spotrebu v prídumových záhradkách.

V školskom roku 2009/2010 sa na program „školské ovocie a zelenina“ vyčerпали v plnej výške peniaze vyčlenené z Európskej únie (1,276 milióna €). Európska komisia prispeje na ovocie a zeleninu slovenským školám aj v ďalšom školskom roku, a to sumou 2,19 mil. €.

Trh s ovocím 2010

Produkčná plocha rodiacich ovocných sádov v SR predstavovala v roku 2010 výmeru 4 433,14 ha a úroda ovocia z tejto plochy bola 40 519,1 t. V porovnaní s rokom 2009 bola úroda ovocia nižšia o 12,4 %. Extrémne zrážky, povodne, víchrice a horúčavy, ktoré postihli väčšiu časť Slovenska, spôsobili pokles úrody a kvality ovocia.

Trh s jablkami a hruškami

Podľa ŠÚ SR a ÚKSÚP bolo z úrody jabĺk v množstve 34 214,6 t a hrušiek 668,3 t ku 31. októbru 2010 uskladnených 18 120,1 t jabĺk a 196,7 t hrušiek. K 31. decembru sa zásoba znížila na 11 722,5 t jabĺk a 74,0 t hrušiek, pričom množstvo jabĺk bolo o 9,9 % nižšie ako na konci roka 2009. Najväčšie zastúpenie mali odrody Golden Delicious 4 038 t, Fuji 1 962 t, Braeburn 1 484 t, Jonagold a Jonagored 1 220 t a Idared 1 150 t.

Ponuka domácich jabĺk na trhu bola začiatkom roka 2010 vyššia ako dopyt. V skladoch sa k 1. marcu 2010 nachádzalo 7 533 t jabĺk. Jablká rozličných odrôd 1. triedy väčších ako 65 mm výrobcovia predávali v prvých štyroch mesiacoch 2010 v priemere o 15,4 % lacnejšie ako v rovnakom období 2009. Pokles úrody jabĺk v sezóne 2010/2011 o 9,2 percenta sa po jesennom zbere prejavil v medziročnom zvýšení cien jabĺk. Odbytové ceny jabĺk

z domácej produkcie stúpili vo veľkoobchodoch od septembra do konca roka v priemere o 53,9 %.

Priemerná spotrebiteľská cena jabĺk bola podľa ŠÚ SR v roku 2010 na úrovni 0,94 €/kg, v porovnaní s predchádzajúcim rokom stúpila o 6,8 %.

Úrody jabĺk v roku 2010 sa znížili aj v okolitých štátoch, v ČR (-29 %), v Rakúsku (-12 %), ako aj v Poľsku (-29 %). Prejavilo sa to aj na poklese množstva uskladnených jabĺk ku koncu roka 2010 oproti roku 2009, v Poľsku o 36 %, v ČR o 32 %, v Nemecku o 25 %, v Belgicku o 28 %, Holandsku o 26 %, v Dánsku o 25 % a v Portugalsku o 24 %.

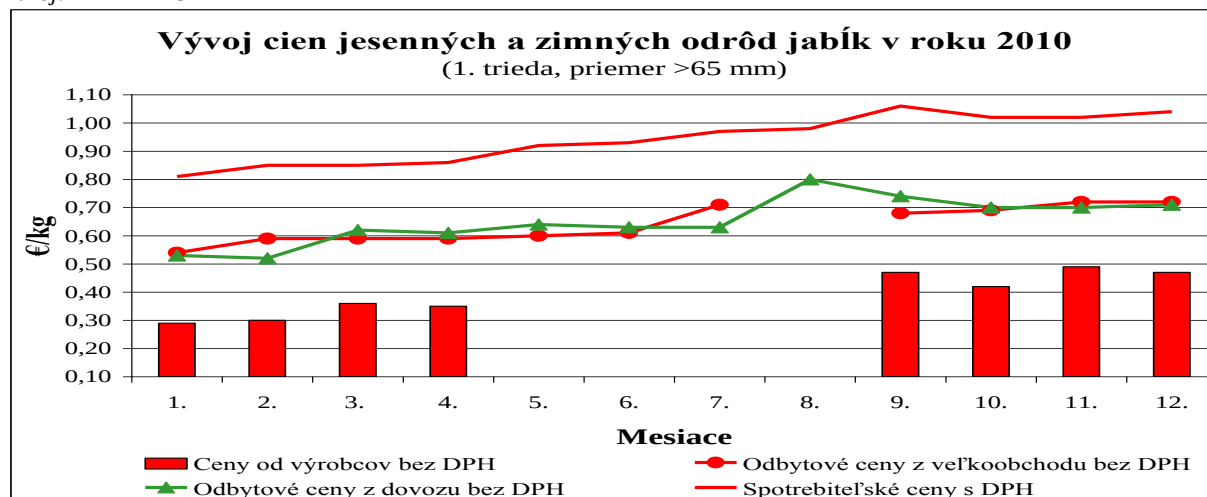
Najvýraznejšie, a to o 82,9 % v porovnaní s rokom 2009 vzrástli ceny hrušiek od pestovateľov, v rodiacich sadoch sa ich urodilo len 668,3 t. Vo veľkoobchode boli domáce hrušky v priemere o 44,6 % a importované o 11,6 % drahšie ako v roku 2009.

Vývoj priemernej ceny jabĺk

Ceny sa uvádzajú v €/kg bez DPH

Mesiace	Odrôda Golden Delicious >70 mm (1. trieda)			Odrôda Idared >70 mm (1. trieda)		
	od výrobcov	veľkoobchod	dovoz	od výrobcov	veľkoobchod	dovoz
1.	0,26	0,63	0,65	0,19	0,56	0,56
2.	0,37	0,67	0,62	0,27	0,60	0,50
3.	0,42	0,67	0,69	0,41	0,49	0,51
4.	0,45	0,68	0,62	0,26	0,55	0,50
5.	-	0,66	0,65	-	0,65	0,52
6.	-	0,66	0,67	-	0,75	0,57
7.	-	0,69	0,68	-	0,62	0,55
9.	0,48	0,73	0,75	0,42	0,80	0,83
10.	0,44	0,76	0,72	0,43	0,71	0,82
11.	0,51	0,75	0,75	0,45	0,73	0,77
12.	0,50	0,76	0,74	0,48	0,72	0,74
Priemer	0,44	0,68	0,68	0,37	0,62	0,57

Zdroj: PPA – ATIS

Ceny kôstkového ovocia

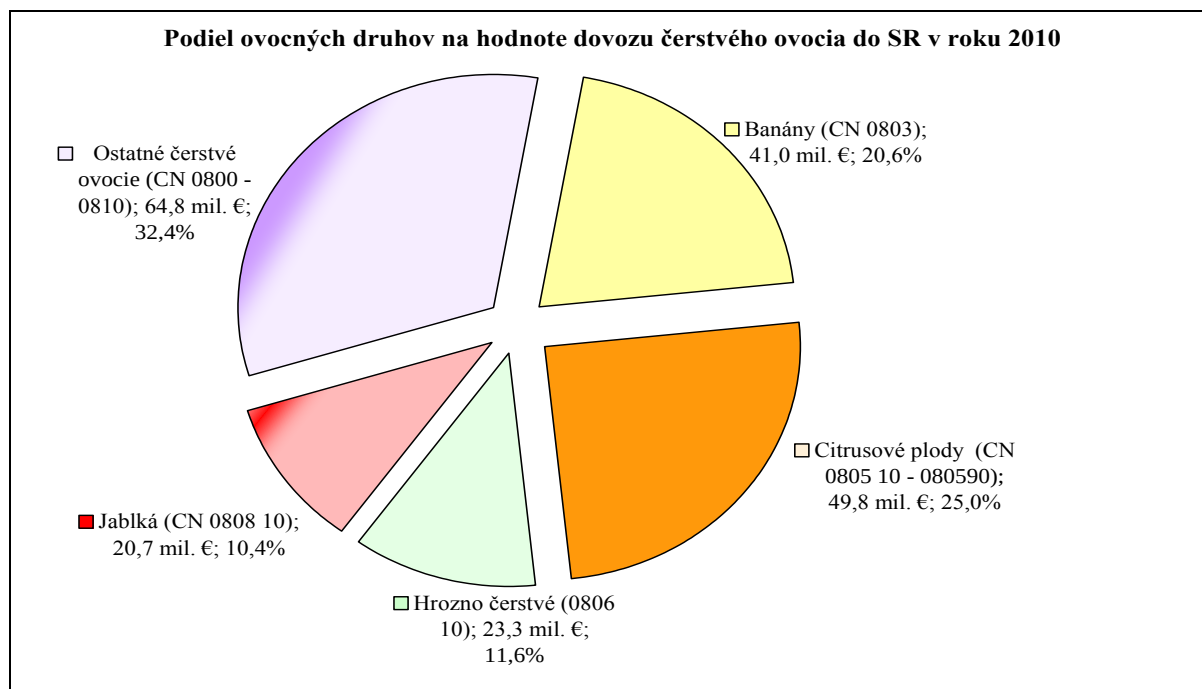
Úroda letných druhov ovocia bola nižšia ako v roku 2009 a pri väčšine druhov nepokrývala dopyt. Úroda čerešní v roku 2010 bola 779,8 t, ceny konzumných čerešní z nových rodiacich sadov boli v priemere o 30,6 % vyššie ako v roku 2009 (1,62 €/kg). Vo veľkoobchode sa čerešne predávali o 62,9 % drahšie ako v predchádzajúcom roku za priemernú odbytovú cenu 2,90 €/kg. Višni sa urodilo len 82,3 t, priemerná cena stúpila oproti predchádzajúcemu roku o 51,4 % na 1,06 €/kg. V zahraničnom obchode s čerstvými čerešňami a višňami (CN 0809 20) ako s jedinou komoditou z ovocia Slovensko dosiahlo kladné saldo v hodnote 978,6 tis. €. Miernejší nárast ceny o 11,8 % na 0,38 €/kg sme v dôsledku vyššej úrody v množstve 2 296,6 t zaznamenali pri slivkách. Odbytová cena domácich sliviek vo veľko-

obchodoch bola o 3,4 % vyššia ako v roku 2009, pričom priemerná cena sliviek, ktoré sa k nám dovážajú po celý rok, vzrástla až o 25,6 %. Ponuka broskýň z úrody 1 903,9 t bola nižšia ako dopyt. Priemerná cena broskýň od výrobcov sa oproti roku 2009 výrazne zvýšila, a to až o 41,8 percenta. Odbytové ceny domácich broskýň vo veľkoobchode takisto stúpili v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 46,5 %. Dovezené broskyne sa predávali v priemere o 30,4 % drahšie ako v roku 2009. Ponuka marhúľ od pestovateľov bola v súvislosti s takmer 50-percentným poklesom úrody na 330,9 t nižšia ako dopyt, priemerná cena od pestovateľov stúpila o 54,5 %. Odbytové ceny domácich marhúľ sa medziročne zvýšili o 57,8 % a drahšie ako v roku 2009 boli aj marhule z dovozu (+29,3 %).

Zahraničný obchod SR s ovocím

V roku 2010 sa na Slovensko doviezlo ovocie v celkovej hodnote 207,6 mil. €. Významnou mierou sa na hodnote dovozu ovocia podieľali banány (41 mil. €), citrusové plody (49,8 mil. €),

čerstvé hrozno (23,3 mil. €), ale aj jablká, ktoré sa doviezli v hodnote 20,7 mil. €. Saldo zahraničného obchodu s ovocím v roku 2010 bolo -156,9 mil. €.

Graf: PPA-ATIS

Očakávaný vývoj v roku 2011

Produkcia ovocia z produkčných sadov by mohla byť pri priaznivých poveternostných podmienkach vyššia ako v roku 2010. Spotreba ovocia by sa pri stagnácii spotrebiteľských cien mohla zvýšiť. Ceny letných druhov domáceho ovocia by pri dobrej úrode nemali rásť. Ceny jablák od pestovateľov by mohli ostať na úrovni roka 2010. Aj v ďalšom školskom roku bude pokračovať program „školské ovocie a zelenina“ a Európska komisia prispeje slovenským školám sumou 2,19 mil. €.

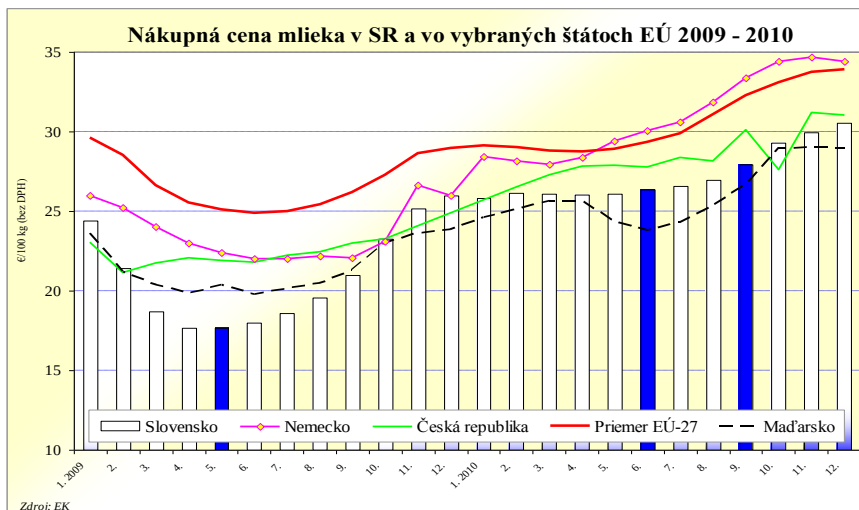
Trh s mliekom a mliečnymi výrobkami v roku 2010

Produkcia mlieka sa na Slovensku v roku 2010 opäť medziročne znížila o 4,1 % na 918,0 tis. ton. Počet dojníc sa znova znížil (-2,8 %) na 161,3 tis. ks. Úžitkovosť poklesla miernejšie ako predtým na 5 692,1 kg/rok (-1,3 %). Mliečna kvóta sa podľa predpokladu PPA splní v kvótovom roku 2010/11 približne na 75 až 76 %.

Vývoj cien surového mlieka

V roku 2010 vzrástla priemerná nákupná cena surového kravského mlieka na Slovensku na 27,24 €/100 kg. V medziročnom porovnaní sa cena upevnila o 6,42 €/100 kg (+30,8 %).

Nákupné ceny mlieka v EÚ v roku 2010 výrazne stúpili. Priemerná nákupná cena mlieka v EÚ sa podľa údajov EK medziročne zvýšila o 14,3 % na 30,67 €/100 kg. Nadpriemerný nárast bol zaznamenaný okrem Slovenska aj v Maďarsku, Poľsku, v Českej republike a Nemecku. Vo Francúzsku, kde sa cena mlieka nachádza na vyššej cenovej hladine, bol zaznamenaný rast

o 3,7 %. Výnimku tvorili len Grécko, Portugalsko a Fínsko, kde sa nákupné ceny mlieka v porovnaní s rokom 2009 znížili.

Nákup mlieka v SR nižší ako v roku 2009

Spracovatelia nakúpili v roku 2010 od prvovýrobcov spolu 799,9 tis. t surového kravského mlieka, čo bolo v porovnaní s rokom 2009 (852,4 tis. t) menej o 52,4 tis. t (-6,1 %). Kravského mlieka v Q. triede kvality nakúpili vlni spracovatelia spolu 439,0 tis. t, čo bolo o 4,5 % viac ako v roku 2009 (+19 tis. t).

V 1. triede kvality sa nakúpilo spolu 334,2 tis. ton mlieka, v medziročnom porovnaní to bolo o 54,4 tis. t menej (-1,0 %). Najvýraznejší pokles

bol zaznamenaný v nákupe neštandardného mlieka. Kým v roku 2009 bol jeho nákup na úrovni 43,9 tis. t, do konca decembra 2010 ho spracovatelia nakúpili spolu 26,8 tis. t, čo znamenalo medziročný pokles o 17,1 tis. t (-8,9 %). Na celkovom nákupe surového mlieka sa v roku 2010 mlieko Q. triedy podieľalo 54,9 %. Mlieko 1. triedy za celý rok 2010 tvorilo 41,8 % z nákupu a podiel neštandardného mlieka sa v porovnaní s rokom 2009 znížil na 3,3 %.

Produkcia konzumného mlieka v roku 2010 medziročne stúpila, syrov a masla sa vyrobilo menej ako v roku 2009

Výroba konzumného mlieka a smotany stúpila

Konzumného mlieka sa v roku 2010 vyrobilo spolu 274 750,5 t, čo znamenalo medziročný nárast o 14 836,1 t (+5,7 %). Najväčší podiel na produkcii malo trvanlivé mlieko, ktorého sa vyrobilo o 7,7 % viac ako v roku 2009, spolu 232 055,9 t.

Výroba konzumnej smotany dosiahla do konca decembra 2010 úroveň 29 254,9 t, bola o 8,2 % vyššia ako v roku 2009.

Pokles výroby kyslomliečnych výrobkov

V porovnaní s rokom 2009 sa medziročne o 4,3 % znížila výroba kyslomliečnych výrobkov,

dosiahla úroveň 48 684 t. Jogurtov sa z toho vyrobilo 31 913,2 t, čo bolo o 3 % menej ako v roku 2009.

Syrov a masla sa vyrobilo menej

Od januára do konca decembra 2010 sa na Slovensku vyrobilo spolu 28 870,9 t syrov (bez tavených), čo bolo o 15,4 % menej ako v roku 2009. Predaj syrov za celý rok 2010 dosiahol úroveň 20 547,4 t, bol o 0,7 % nižší ako v roku 2009 (1. – 12.).

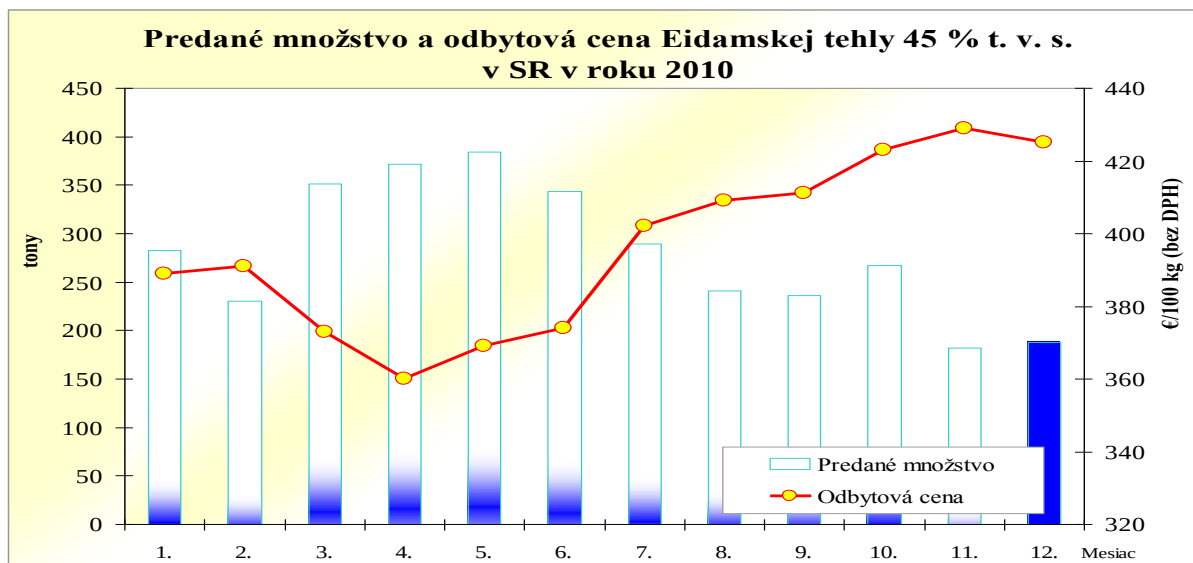
Produkcia polotvrdých syrov dosiahla vlni úroveň 8 720,1 t, v porovnaní s rokom 2009 sa znížila o 12,1 %. Eidamskej tehly 45 % t. v. s. sa

vyrobilo 5 891,7 t, medziročný pokles bol 14,8 percenta. V porovnaní s rokom 2009 sa vlni (1. – 12. 2010) vyrobilo o 9,2 % viac čerstvých syrov, spolu 7 011,1 t.

Produkcia tvarohov medziročne vzrástla o 6,8 percenta na 5 185,8 t. V porovnaní s rokom 2009 nadpriemerne, až o 56,1 %, poklesla výroba parených syrov, ktorá bola len na úrovni 3 930,4 ton. Pozitívne sa vyvíjala produkcia tavených syrov a v roku 2010 dosiahla 11 256,2 t, čo bolo medziročne o 9,1 % viac.

Masla sa v roku 2010 vyrobilo 6 083,6 t (-10,6 %). Produkcia masla v spotrebiteľskom balení bola len o 0,9 % nižšia ako v roku 2009, dosiahla úroveň 5 418,7 t. Nadpriemerne, až o 50,4 %, poklesla výroba masla v blokoch a do konca roka 2010 dosiahla množstvo len 664,9 t.

Produkcia sušených mliečnych výrobkov sa v roku 2010 medziročne znížila až o 41,3 % na 4 305,6 t. Nadpriemerne klesla produkcia sušeného plnotučného (-42,2 %) aj odtučneného mlieka (-40,9 %).

Priemerné odbytové ceny výrazne vzrástli

V roku 2010 nastal výrazný nárast odbytových cien mlieka a mliečnych výrobkov. Najvýraznejší nárast bol zaznamenaný pri masle v blokoch (49,4 %), ktorého cena stúpila na 3,51 €/kg. Sušené odtučnené mlieko medziročne zdraželo o 23,2 percenta a sušené plnotučné mlieko o 18,6 %.

Odbytová cena polotučného trvanlivého mlieka sa medziročne upevnila o 17,6 % na 0,40 €/kg. Eidamská tehla 45 % t. v. s. bola v roku 2010 medziročne drahšia o 15,7 % na úrovni 3,91 €/kg. Za tvaroh mäkký v 250 g balení zaplatili odberatelia mliekarniam o 2,7 % viac ako v roku 2009.

Priemerné odbytové ceny vybraných výrobkov v SR v rokoch 2009 - 2010 v €/kg (bez DPH)

Výrobok	2009	2010	Rozdiel 10 - 09	Vývoj 10/09 (%)
Polotučné mlieko, PE vrecko	0,37	0,38	0,01	2,7
Polotučné trvanlivé mlieko	0,34	0,40	0,06	17,6
Smotana, obsah tuku vyšší ako 29 %	2,07	2,05	-0,02	-1,0
Maslo v spotrebiteľskom balení 100 - 250 g	3,55	4,13	0,58	16,3
Maslo bloky, 16 % vody	2,35	3,51	1,16	49,4
Eidamská tehla 45 % t. v. s.	3,38	3,91	0,53	15,7
Tvaroh mäkký, 250 g balenie	2,34	2,40	0,06	2,6
Tavené syry, do 70 % t. v. s.	5,01	5,09	0,08	1,6
Sušené odtučnené mlieko	1,81	2,23	0,42	23,2
Sušené plnotučné mlieko	2,58	3,06	0,48	18,6
Oštiepok údený 40-50 % t. v. s.	5,30	5,57	0,27	5,1

Zdroj: ML (MP SR) 6-12

Spotrebiteľské ceny v roku 2010 medziročne stúpili

Spotrebiteľské ceny vybraných mliečnych výrobkov sa v roku 2010 medziročne zvýšili v rozpätí od 0,6 % (oštiepok údený) až po 15,9 % (čerstvé maslo, v 125 g balení). V porovnaní

s rokom 2009 zdražela Eidamská tehla o 0,42 €/kg (+8,6 %). Za pasterizované polotučné mlieko zaplatili spotrebiteľia o 2,8 % viac ako predtým.

Spotrebiteľské ceny mlieka a mliečnych výrobkov v SR v rokoch 2009 – 2010 v €/kg, l

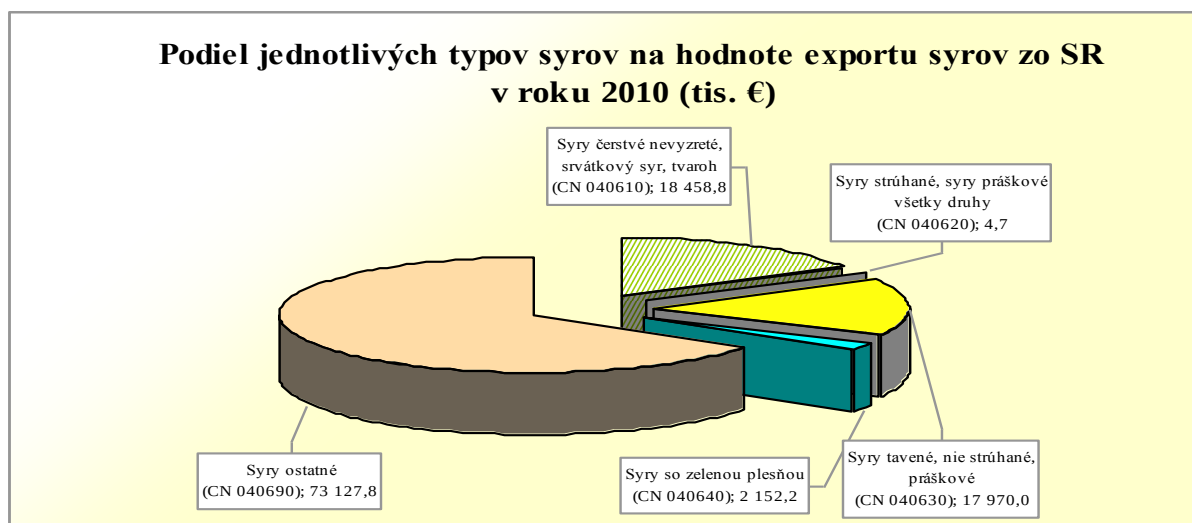
Výrobok	2009	2010	Rozdiel 10-09	Vývoj 10/09 (%)
Pasterizované polotučné mlieko/1 l	0,60	0,62	0,02	2,8
Syr Eidamská tehla/1 kg	4,94	5,36	0,42	8,6
Oštiepok údený/1 kg	9,83	9,88	0,06	0,6
Tvaroh/1 kg	3,95	4,07	0,12	3,1
Čerstvé maslo/1 kg	5,96	6,91	0,95	15,9

Zdroj: ŠÚ SR

Záporné saldo zahraničného obchodu s mliekom a mliečnymi výrobkami

Na Slovensko sa v roku 2010 doviezlo mlieko a mliečne výrobky (CN 0401–0406) v hodnote 289,0 mil. €, čo bolo v medziročnom porovnaní o 50,0 % viac. Vývoz predstavoval v roku 2010 hodnotu 237,6 mil. €, čo bolo o 35,9 % viac ako v roku 2009. Bilancia zahraničného obchodu bola opäť záporná, a to -51,4 mil. €, čo znamenalo v porovnaní s rokom 2009 prehĺbenie záporného salda až o 33,5 mil. €. Len pri obchode s tekutým

mliekom a smotanou (CN 0401) sa v roku 2010 dosiahlo kladné saldo 40,9 mil. €. Pri syroch (CN 0406) bola záporná bilancia -34,1 mil. €, pri masle -24,7 mil. € a pri kyslomliečnych výrobkoch (CN 0403) -23,4 mil. €. Z ČR sa v roku 2010 doviezli na Slovensko mliečne výrobky za 79,1 mil. € (-7,5 %). Hodnota dovozu z Poľska medziročne vzrástla až o 49,0 % na 59,9 mil. € a z Nemecka o 29,1 % na 38,2 mil. €.

Graf: PPA-ATIS

Očakávaný vývoj v roku 2011

Po opätovnom poklese produkcie mlieka na Slovensku v dôsledku poklesu počtu dojníc sa nedá očakávať výrazné oživenie produkcie mlieka. Slovensko patrí medzi krajiny, kde sa kríza prejavila výrazne aj v mliekarenskom sektore. V dôsledku zníženia produkcie surového mlieka klesla u nás aj výroba masla, syrov a kyslomliečnych výrobkov. Zvýšenie importu mlieka a mliečnych výrobkov prehĺbilo zápornú bilanciu mliekarenského sektora.

V dôsledku nárastu cien v celej EÚ, ako aj pretrvávajúceho tlaku na ceny mlieka sa v roku 2011 nedá očakávať výraznejšie oslabenie cien mlieka. V priebehu roka 2011 sa odbytové aj spotrebiteľské ceny mlieka a mliečnych výrobkov na Slovensku pravdepodobne udržia na vyššej úrovni.

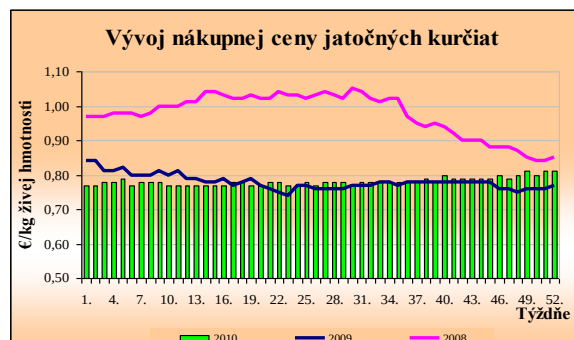
Trh s hydinou v roku 2010

Predaj stúpol

Podľa ŠÚ SR sa v roku 2010 predalo spolu 94,461 tis. t jatočnej hydiny. Bolo to o 2,3 % viac ako sa predalo v roku 2009.

Stagnácia nákupnej ceny

V priebehu roka 2010 nákupná cena jatočných kurčiat oscilovala okolo úrovne roku 2009. Priemerná ročná nákupná cena sa v roku 2010 udržala na úrovni z predchádzajúceho roka 0,78 €/kg živej hmotnosti. Svoje maximálne hodnoty 0,81 €/kg dosiahla v posledných decembrových týždňoch. Za najnižšiu cenu 0,77 €/kg farmári predávali spracovateľom jatočné kurčatá najčastejšie v I. a II. kvartáli.

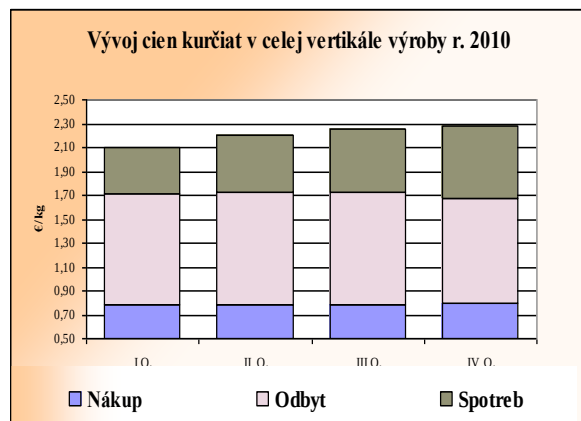
Vývoj cien kurčiat po kvartáloch vo vertikále predaja

Kvartál	I.		%	II.		%	III.		%	IV.		%	Priemer		%
Roky	2009	2010	10/09	2009	2010	10/09	2009	2010	10/09	2009	2010	10/09	2009	2010	10/09
Nákupná cena	0,81	0,78	-3,7	0,77	0,78	1,3	0,78	0,78	0,0	0,77	0,80	3,9	0,78	0,78	0,0
Odbytová cena	1,80	1,71	-5,0	1,70	1,72	1,2	1,72	1,73	0,6	1,75	1,68	-4,0	1,74	1,71	-1,7
Spotrebiteľská (s DPH)	2,41	2,21	-8,3	2,29	2,20	-3,9	2,25	2,25	0,0	2,23	2,28	2,2	2,29	2,24	-2,2

Zdroj: ŠÚ SR, PPA-ATIS

Odbytové ceny kurčiat nižšie ako vlni

V roku 2010 odbytové ceny hydiny, hydiny kusov a drobov v porovnaní s rokom 2009

posilnili. I keď niektoré ceny hydiny kusov a drobov oslabili, v priemere to bolo o -3,0 %, posilnenie cien bolo výraznejšie, a to v priemere o 6,0 %. Na domácom trhu odbytová cena kurčiat nekopirovala vývoj nákupnej ceny. V prvom (1,71 €/kg) až treťom kvartáli (1,73 €/kg) sa postupne mierne upevňovala a v poslednom štvrtroku sa dostala pod úroveň predchádzajúcich kvartálov (1,68 €/kg).

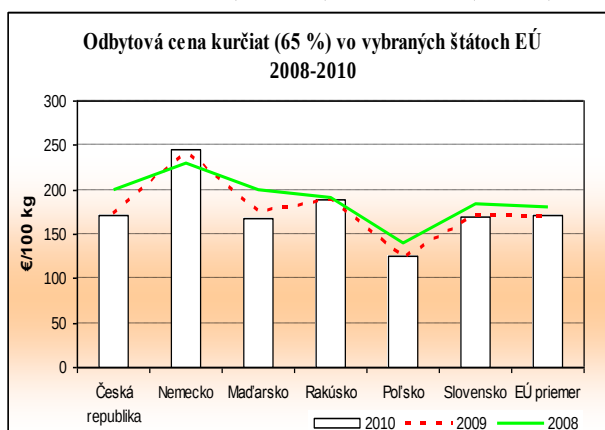
Ceny kurčiat v EÚ

Ceny čerstvých kurčiat (65 %) na trhoch EÚ-27 v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 vzrástli v priemere o 1,0 %. Priemerná ročná odbytová

cena kurčiat v EÚ-27 dosiahla úroveň 171,30 €/100 kg.

Na slovenskom trhu sa priemerná ročná odbytová cena kurčiat pohybovala na úrovni priemeru EÚ (171,- €/kg) a medziročne bola nižšia o 1,7 %.

Najviac stúpili medziročne odbytové ceny kurčiat vo Švédsku (11,4 %) a Dánsku (7,2 %), na-

opak najväčší pokles odbytových cien kurčiat bol v Lotyšsku (9,6 percenta) a vo Francúzsku (6,5 percenta). Najlacnejšie sa predávali kurčatá v Poľsku (124,94 €/100 kg), naopak najdrahšie v Nemecku (245,61 €/100 kg). V susedných krajinách ako Maďarsko (168,25 €/100 kg) a Česká republika (171,67 €/100 kg) odbytové ceny kurčiat medziročne oslabili o 3,6 % a 0,7 %.

Spotrebiteľská cena nekopírovala cenu spracovateľov kurčiat

Od januára do septembra 2010 spotrebiteľia v priemere zaplatili za kilogram pitvaného kurčat'a bez drobov (2,22 €/kg) o 4,0 % menej ako v rovnakom období 2009 (2,32 €/kg). V poslednom štvrtroku 2010, v októbri, novembri a decembri bola už spotrebiteľská cena kurčiat vyššia

(2,28 €/kg) ako v roku 2009 (2,23 €/kg). Najmenej 2,19 €/kg zaplatil spotrebiteľ za kilogram pitvaného kurčat'a v mesiacoch máj a jún, najviac v októbri 2,31 €/kg. Medziročne bola priemerná ročná spotrebiteľská cena pitvaného kurčat'a o 2,5 percenta nižšia ako v predchádzajúcom roku.

Spotrebiteľská cena pitvaného kurčat'a bez drobov
€/kg vrátane DPH

Q.	I.			II.			III.			IV.			
Rok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	Priemer
2009	2,44	2,41	2,37	2,30	2,30	2,26	2,25	2,27	2,24	2,24	2,25	2,19	2,29
	2,41			2,29			2,25			2,23			
2010	2,21	2,22	2,20	2,19	2,19	2,23	2,23	2,26	2,27	2,31	2,26	2,27	2,24
	2,21			2,20			2,25			2,28			

Zdroj: ŠÚ SR

Saldo zahraničného obchodu sa zlepšilo

V zahraničnom obchode so živou hydinou a hydinným mäsom sa dosiahlo v roku 2010 pasívne saldo v objeme -27,5 mil. € a bolo takmer o tretinu (o 11,9 mil. €) nižšie ako v roku 2009. Celkový obrat stúpol z 165,4 mil. € v roku 2009 na 218,5 mil. € v roku 2010. Dovoz aj vývoz živej hydiny (0105) sa oproti roku 2009 znížil (dovoz -1,6 % a vývoz -5,0 %). Najviac, 48,6 %, živej hydiny (0105) v hodnote 10,2 mil. € sme doviezli z Českej republiky, ktorá bola súčasne krajinou, kde sme vyviezli 49,9 % (8,6 mil. €) z celkovej

hodnoty importu SR živej hydiny. Najviac 56,2 % (11,8 mil. €) exportu živej hydiny smerovalo do Poľska. Napriek zvýšenému vývozu o 97,9 % sa dosiahlo v obchodovaní s hydinným mäsom záporné saldo v hodnote -33,5 mil. €. Celkový dovoz hydinného mäsa v porovnaní s rokom 2009 vzrástol o 25,9 %. Dovoz (0207) z Brazílie oproti roku 2009 stúpol o 62,1 %. Nárast dovozu hydinného mäsa negatívne vplýval na jeho cenový vývoj na domácom trhu. Na ceny kurčiat domácej proveniencie bol vyvíjaný tlak a ich cena klesala.

Zahraničný obchod so živou hydinou a hydinným mäsom

CN	Dovoz v tis. € spolu		%	Vývoz v tis. € spolu		%	Saldo v tis. €		%
	2009	2010		2009	2010		2009	2010	
0105*	21 266,00	20 931,15	-1,6	28 347,81	26 939,09	-5,0	7 081,81	6 007,94	-15,2
0207**	81 105,59	102 076,88	25,9	34 638,27	68 542,26	97,9	-46 467,32	-33 534,62	-27,8
Spolu	102 371,59	123 008,03	20,2	62 986,08	95 481,35	51,6	-39 385,51	-27 526,68	-30,1

Poznámky: *Živá hydina, t. j. hydina druhu *Gallus domesticus* kačice, husi, moriaky, morky a perličky, **Mäso a jedlé droby z hydiny položky 0105 čerstvé, chladené alebo mrazené

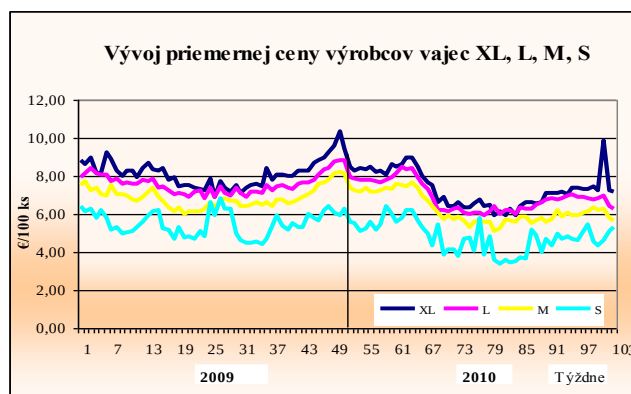
Očakávaný vývoj v roku 2011

Prognóza vývoja z dlhodobšieho hľadiska vzhľadom na existujúci potenciál produkčnej jatočnej hydiny na domácom trhu je sľubná, aj keď v roku 2011 sa podľa VÚEPP predpokladá mierne zníženie produkcie. Naďalej bude pretrvávajúť zvýšený dopyt po hydinnom mäse, ktoré zostane najpreferovanejším mäsom u našich spotrebiteľov. Deficit na domácom trhu bude saturovaný dovozom. Úroveň cien hydiny sa pravdepodobne veľmi nezmení. Zvyšovanie spotreby a znižovanie produkcie v SR spôsobí zníženie sebestačnosti v hydinnom mäse.

Ceny hydiny na svetovom trhu budú pomerne stabilné. Úroveň cien bude zodpovedať vyšším nákladom na krmivá a rastu dopytu. V Európskej únii sa ponuka brojlerov mierne zvýši (podľa USDA-FAPRI o 0,4 %). Priemerná spotreba brojlerového mäsa na obyvateľa v EÚ sa udrží na úrovni roka 2010 (17,7 kg). Najviac vzrastie v Kanade o 2,6 % na 29,7 kg, v Číne o 2,3 % na 9,6 kg a v Egypte o 1,9 % na 7,0 kg.

Trh s vajciami v roku 2010

V roku 2010 sa vyrobilo na domácom trhu 1,24 mld. ks slepačích vajec. Produkcia konzumných vajec sa medziročne zvýšila o 5,8 %. Z hlásení našich respondentov vyplynulo, že balené vajcia tvorili 32 % z celkového počtu triedených vajec. Ceny vajec si zachovali vo všetkých kategóriách typickú sezónnosť a napriek stúpajúcim cenám kŕmnych zmesí ich hodnoty boli pod úrovňou roka 2009. Výnimkou boli len vajcia na spracovanie, ich priemerná ročná cena bola vyššia o 11 %. Pri voľne ložených vajciach sme najväčší medziročný pokles zaznamenali pri vajciach S, a to o 16,5 %, ich priemerná ročná cena bola 4,45 €/100 ks. Najpredávanejšie vajcia L (6,93 €/100 ks) a M (6,30 €/100 ks) zlacneli oproti roku 2009 o 9,4 % a 9,0 percenta. Aj keď dovoz konzumných vajec sa oproti roku 2009 znížil, mal stále negatívny vplyv na vý-

voj cien vajec na domácom trhu, čo nútilo našich výrobcov ísť s cenou dole. Na pultoch si pritom spotrebiteľ mohol kúpiť vajcia v priebehu roka za takmer nezmenenú cenu (0,12 €/ks).

Zahraničný obchod s vajciami

K 31. 12. 2010 dosiahol obrat zahraničného obchodu s vajciami v škrupine (CN 0407) 34,1 mil. € a vajecnými hmotami (CN 0408) 4,2 mil. €.

V obchodovaní s uvedenými komoditami sa dosiahlo kladné saldo, a to 5,8 mil. €, čo bolo viac oproti roku 2009 o 88,9 %. Na kladnom výsledku sa podieľali konzumné (CN 0407 00 30) i násadové vajcia (0407 00 11, 0407 00 19). Konzumných vajec sa vyviezlo v hodnote 11,2 mil. €, čo bolo o 22,4 % menej ako v roku 2009. Vyviezli sa najmä do Maďarska (3,9 mil. €) a do ČR (3,9 mil. €). Hodnota dovozu konzumných vajec klesla oproti roku 2009 o 12,2 % na necelých 10 mil. €. Viac ako polovica dovozu (64,4 %) pochádzala z Poľska a 21,9 % z nešpecifikovaných krajín EÚ.

Saldo s násadovými vajciami (CN 0407 00 11, 0407 00 19) bolo taktiež kladné (8,2 mil. €). Významnou mierou k tomu prispelo zvýšenie vývozu o 54,3 % a zníženie dovozu o 11,0 % oproti vlaňajšku. Násadových vajec sa vyviezlo v hodnote 10,4 mil. € a doviezlo za 2,2 mil. €. Najviac sa vyviezlo do ČR (23,6 %), Talianska (23,3 %) a na Ukrajinu (22,6 percenta). Najvýznamnejší dovozcom do SR bola ČR (26,3 %).

Vajecných hmôt (CN 0 408) sa na Slovensko doviezlo o 12,1 % menej ako v predchádzajúcom roku a v dôsledku toho dosiahnuté záporné saldo bolo nižšie o 17,3 % ako v roku 2009. Najviac vajecných hmôt sa doviezlo z Poľska (38,9 %).

Finančná bilancia zahraničného obchodu s vajciami - colných položiek 0407 a 0408

CN	Dovoz v tis. € spolu		%	Vývoz v tis. € spolu		%	Saldo v tis. €		%
	2009	2010		2009	2010		2009	2010	
0407 00 11	69,11	179,50	159,7	3 300,14	3 943,53	19,5	3 231,03	3 764,03	16,5
0407 00 19	2 373,97	1 980,03	-16,6	3 432,56	6 446,70	87,8	1 058,59	4 466,67	321,9
Spolu	2 443,08	2 159,53	-11,6	6 732,70	10 390,23	54,3	4 289,62	8 230,70	91,9
0407 00 30	11 365,52	9 974,38	-12,2	14 428,07	11 199,77	-22,4	3 062,55	1 225,39	-60,0
0407	14 273,22	12 455,04	-12,7	21 349,36	21 601,69	1,2	7 076,14	9 146,65	29,3
0408	4 253,51	3 737,71	-12,1	280,51	453,69	61,7	-3 973,00	-3 284,02	-17,3
Spolu	18 526,73	16 192,75		21 629,87	22 055,38		3 103,14	5 862,63	88,9

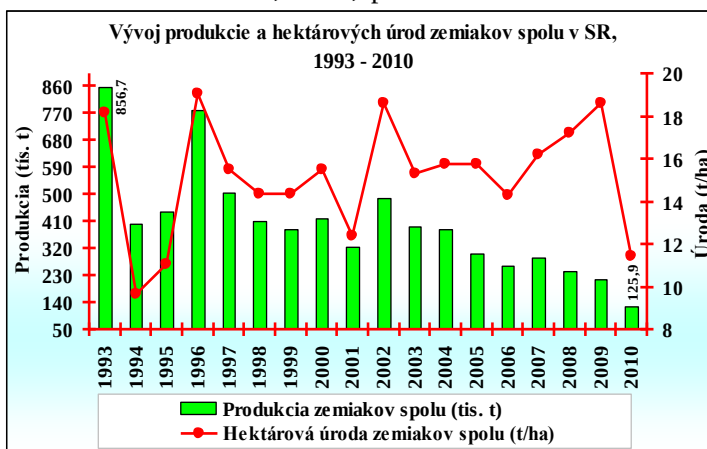
Očakávaný vývoj v roku 2011

V roku 2011 sa produkcia konzumných vajec na domácom trhu mierne zníži. Blíži sa termín ukončenia klieťkového chovu nosníc. Väčšina chovov má reštrukturalizáciu za sebou. Stúpajúce ceny kŕmnych zmesí sa pravdepodobne odrazia aj na cene vajec. Podľa Európskej komisie sa v roku 2011 odhaduje produkcia vajec v EÚ- 27 na úrovni 7 374 mil. ton, čo predstavuje mierny nárast oproti predchádzajúcemu roku o 1,3 %. Vyššia produkcia konzumných vajec sa očakáva v Nemecku (+11,7 %), Španielsku (+2,6 %) a naopak nižšia v Taliansku (-3,6 %).

Trh so zemiakmi v roku 2010

V roku 2010 bola na Slovensku podľa Štatistického úradu SR produkcia zemiakov spolu historicky najnižšia, a to 125 921 t. V porovnaní s rokom 2009 markantnejšie poklesla až o 90 202 ton (-41,7 %). Najvýraznejšie sa znížila produkcia ostatných konzumných zemiakov (-80 237 t), t. j. až o 44,0 %. Znížila sa aj produkcia skorých zemiakov o 15,6 % na 15 987 ton. Dôvodom boli mimoriadne nepriaznivé klimatické podmienky v roku 2010, ktoré negatívne ovplyvnili produkciu a hektárové úrody zemiakov. Okrem toho zberové plochy zemiakov spolu dlhodobo klesajú. V roku 2010 dosiahli historicky najmenšiu rozlohu 10 993 ha. Zmenšenie zberových plôch v roku 2010 bol však miernejšie ako v predchádzajúcich dvoch rokoch, iba o 627 ha (-5,4 %). Plochy skorých zemiakov boli dokonca väčšie o 41,0 ha (+3,9 %). Priemerné hektárové úrody zemiakov spolu boli historicky najnižšie (s výnimkou roku 1994), a to iba 11,5 t/ha, pričom oproti roku 2009

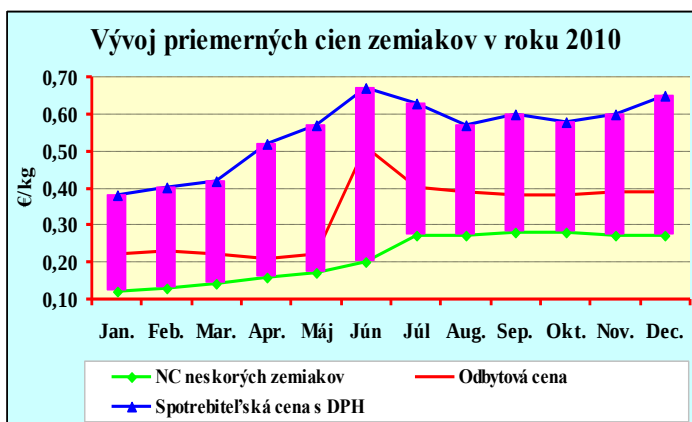
prepadli viac ako o tretinu (38,4 percent). Priemerné hektárové úrody ostatných zemiakov dosiahli iba 10,9 t/ha, pričom v roku 2009 to bolo

18,5 t/ha (-41,2 %). Podobne sa aj o 18,8 % znížili priemerné hektárové úrody skorých zemiakov na 14,6 t/ha. Rozdielnejšie boli hektárové úrody zemiakov spolu podľa krajov, najvyššia bola v Bratislavskom kraji, a to 25,3 t/ha a najnižšia 7,1 t/ha bola v Banskobystrickom kraji.

Ceny zemiakov sa výraznejšie upevnili

V dôsledku mimoriadneho poklesu produkcie a výnosov zemiakov v roku 2010 sa najvýraznejšie zvýšili ceny zemiakov v celej marketingovej vertikále zemiakov. Podľa údajov PPA - ATIS sa priemerná nákupná cena neskorých konzumných zemiakov spolu v SR (bez DPH) zvýšila z 0,13 €/kg v roku 2009 na 0,19 €/kg v roku 2010, t. j. o 0,05 €/kg (41,0 %). V porovnaní s rokom 2009 bola priemerná nákupná cena skorých konzumných zemiakov v roku 2010 vyššia o 60,1 %, a to na úrovni 0,23 €/kg. Priemerná nákupná cena konzumných zemiakov spolu v roku 2010 bola 0,21 €/kg (+51,2 %). Priemerná odbytová cena (bez DPH) vzrástla z 0,24 €/kg v roku 2009 na 0,32 €/kg

v roku 2010, t. j. o 0,08 €/kg (33,3 %). O 27,9 %, t. j. o 0,12 €/kg sa upevnila priemerná spotrebiateľská cena konzumných zemiakov spolu na 0,55 €/kg, uvádza ŠÚ SR.

Pokles produkcie zemiakov v EÚ-5, USA a Kanade

Produkcia zemiakov v hlavných producentských krajinách v EÚ-5 (Belgicko, Nemecko, Francúzsko, Holandsko a V. Británia) sa za rok 2010 odhaduje na úrovni 23,9 mil. t. Pokles oproti roku 2009 bol o 4,8 %, resp. 1,2 mil. ton. Najvýraznejšie sa znížila produkcia zemiakov v Nemecku (-9,9 %), v Holandsku (-6,5 %), vo Francúzsku (-4,0 %) a vo V. Británii (-4,2 %). Naopak, nárast produkcie zemiakov zaznamenalo len Belgicko, a to o 8,3 % na 3,5 mil. ton. Dôvodom bol

vyšší nárast osevných plôch o 9,2 % na 77,5 tis. hektárov, úroda však mierne oslabilo o 0,9 % na 45,7 t/ha. Priemerné hektárové úrody v štátoch EÚ-5 boli 4-násobne vyššie ako na Slovensku v rozpätí od 42,7 t/ha (Nemecko) do 49,4 t/ha (Holandsko). Pokles produkcie zemiakov zaznamenali aj v USA o 8,3 % na 16,4 mil. t, v Kanade o 3,5 % na 4,4 mil. ton. Zmenšili sa aj zberové plochy zemiakov v USA o 3,9 % na 356,7 tis. ha a v Kanade o 4,4 % na 139,2 tis. ha.

Vývoj produkcie, plôch a úrod konzumných zemiakov v EÚ-5, v rokoch 2005 - 2010

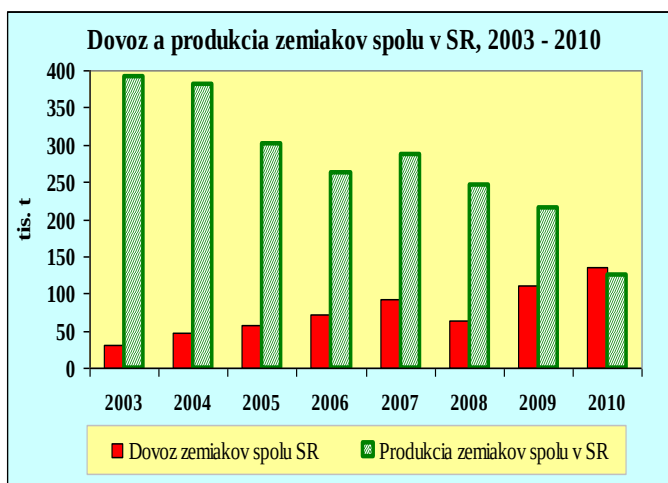
Krajina/rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2010/2009 v %
Produkcia konzumných zemiakov (tis. t)							
Belgicko	2 725	2 529	3 126	2 874	3 269	3 540	8,3
Nemecko	7 425	6 334	7 931	7 536	7 908	7 124	-9,9
Francúzsko	4 450	4 372	4 598	4 600	4 755	4 540	-4,5
Holandsko	3 300	3 105	3 609	3 631	3 716	3 475	-6,5
V. Británia	5 080	5 099	4 794	5 262	5 458	5 232	-4,1
EÚ-5 spolu	22 980	21 439	24 058	23 902	25 106	23 910	-4,8
Zberová plocha (tis. ha)							
Belgicko	62,5	64,7	65,4	61,4	70,9	77,5	9,2
Nemecko	155,0	153,0	169,1	165,6	169,0	166,8	-1,3
Francúzsko	104,7	104,1	104,5	104,3	105,9	106,1	0,2
Holandsko	66,0	69,0	72,3	69,3	70,5	70,4	-0,2
V. Británia	111,2	112,8	115,8	115,1	114,9	111,7	-2,8
EÚ-5 spolu	499,4	503,6	527,3	515,8	531,2	532,5	0,2
Úroda (t/ha)							
Belgicko	43,6	39,1	47,8	46,8	46,1	45,7	-0,9
Nemecko	47,9	41,4	46,9	45,5	46,8	42,7	-8,8
Francúzsko	42,5	42,0	44,0	44,1	44,9	42,8	-4,7
Holandsko	50,0	45,0	49,8	52,4	52,7	49,4	-6,3
V. Británia	45,7	45,2	41,4	45,7	47,5	46,8	-1,5
EÚ-5 spolu	46,0	42,6	45,6	46,3	47,3	44,9	-5,1

Zdroj: Euro-Potato

Pasívna obchodná bilancia SR so zemiakmi

Mimoriadny prepad produkcie zemiakov v roku 2010 vyvolal rekordný dovoz. Od januára do konca decembra 2010 sa do SR doviezli zemiaky spolu v objeme 135,5 tis. ton. V rovnakom období roku 2009 sa doviezlo 110,6 tis. ton zemiakov, čo predstavuje nárast dovozu v roku 2010 až o 22,6 %. Dovoz zemiakov bol v roku 2010 po prvý krát vyšší ako domáca produkcia. Najviac zemiakov sme doviezli z nešpecifikovaných krajín EÚ (39,7 %), Francúzska (18,6 %), Česka (17,1 %) a Nemecka (14,8 percenta). Menšie množstvá sa importovali aj z Holandska (3,7 %), Rakúska (2,5 %) a Talianska (1,1 %).

V roku 2010 sa do SR doviezli zemiaky spolu v hodnote 24,9 mil. €. V rovnakom období sa vyviezli zemiaky spolu v hodnote 5,8 mil. €. Z dôvodu mimoriadneho rastu hodnoty dovozu v porovnaní s hodnotou vývozu dosiahla záporné sal-

do zahraničného obchodu SR so zemiakmi 19,1 mil. €. Saldo zahraničného obchodu SR v roku (2009) bolo záporné (-8,7 mil. €), t. j. v roku 2010 stúplo o 119,4 %.

Očakávaný vývoj v roku 2011

Pokles pestovateľských plôch zemiakov na Slovensku je dlhodobým trendom. Pestovateľská plocha zemiakov by sa mala stabilizovať približne na úrovni 10 tis. ha. Pokles domácej produkcie zemiakov bude naďalej pokrytý dovozom najmä z členských krajín EÚ. Dovoz zemiakov však nebude takého masívneho rozsahu ako v roku 2010. Vývoj cien zemiakov na domácom trhu bude prevažne determinovaný množstvom ponuky zemiakov v EÚ, domácou produkciou, stavom zásob neskorých zemiakov a dovozom. V prípade priaznivých klimatických podmienok, očakávame nárast hektárovej úrody a produkcie zemiakov, čo by mohlo priaznivejšie vplývať aj na stabilizáciu cien zemiakov.

Trh s vínom v roku 2010

Podľa údajov ŠÚ SR sa v roku 2010 v rodicih vinohradoch na ploche 8 152,4 ha urodilo 21 120,1 t hrozna pri priemernej úrode 2,59 t/ha. V porovnaní s rokom 2009 bola úroda hrozna o 49,9 % nižšia.

Podľa Zákona 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve sa začala uplatňovať nová trojstupňová kategorizácia vína: víno bez zemepisného označenia, víno s chráneným zemepisným označením a víno s chráneným označením pôvodu.

Odbytové ceny vína sa v porovnaní s rokom 2009 väčšinou znížili, okrem priemernej ceny čer-

veného fľašového vína bez zemepisného označenia, ktorá medziročne stúpila o 4,3 %. Najviac klesli ceny akostného červeného sudového vína s chráneným označením pôvodu o 47,3 % a akostného bieleho sudového vína s chráneným označením pôvodu (-35,1 %). Z odrodových vín sa takisto znížili najmä ceny sudových vín, pričom najvýraznejšie klesla cena Svätovavríneckého sudového vína (-66,5 %) a Frankovky modrej (sud) o 53,7 percenta. Z bielych akostných odrodových vín oslabili ceny sudových vín, a to Veltlínske zelené (-35,1 %) a Rizling vlašský (-34,6 %).

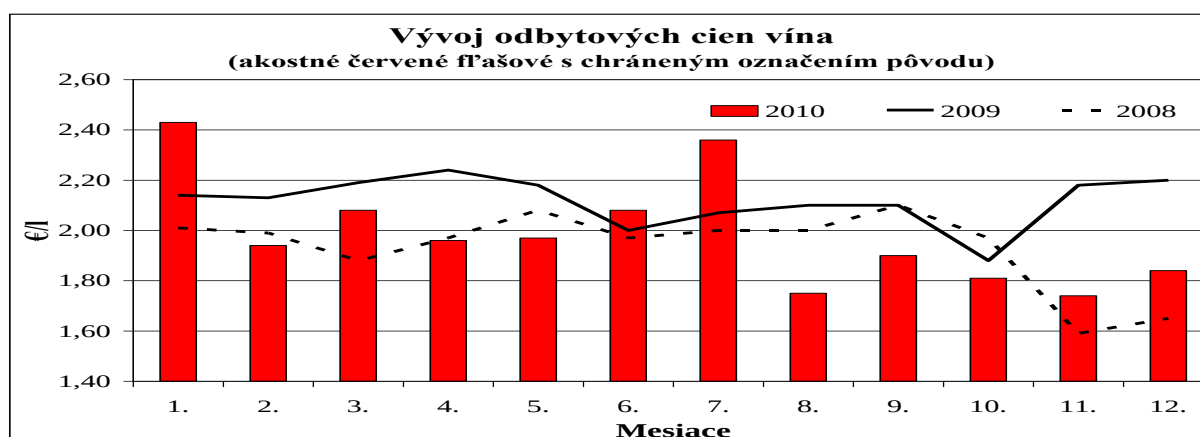
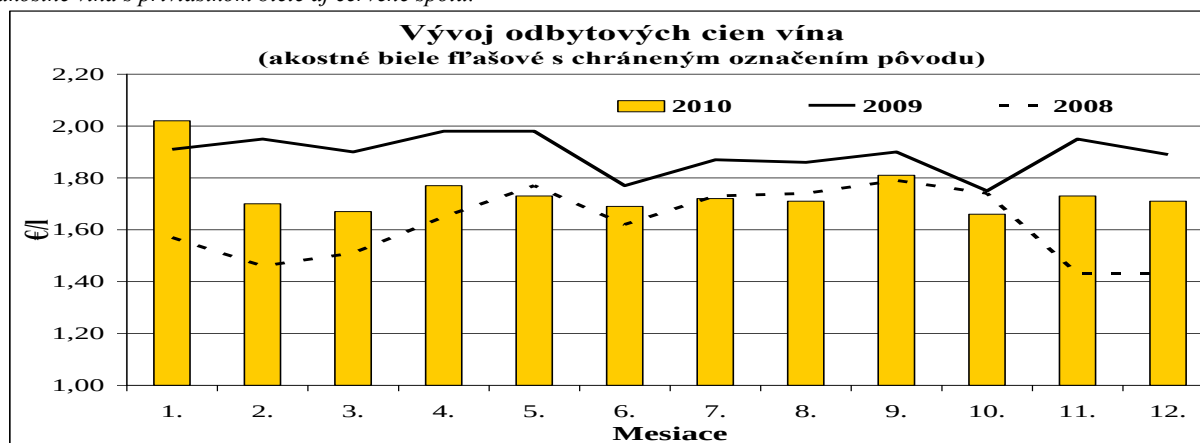
Odbytové ceny vína v SR

v €/l bez DPH, spotrebnej dane a dopravy

Druh vína	Odbytové ceny vína (€/l)					
	1. kvartál	2. kvartál	3. kvartál	4. kvartál	Priemer 2010	2010/09 %
Víno b. z. o. biele fľaša/sklo	1,55	1,26	1,22	1,17	1,26	-2,3
Víno b. z. o. biele sudové	0,76	0,47	0,64	0,69	0,62	-23,5
Víno b. z. o. červené fľaša/sklo	1,85	1,47	1,38	1,33	1,44	4,3
Víno b. z. o. červené sudové	0,90	0,53	0,91	0,93	0,82	-24,1
Veltlínske zelené fľaša/sklo	1,61	1,59	1,60	1,61	1,60	-8,6
Rizling vlašský fľaša/sklo	1,56	1,58	1,61	1,62	1,60	-4,8
Víno s ch. o. p. akostné s prívl. biele fľ.	4,91	5,15	5,19	5,43	5,28	-*
Frankovka modrá fľaša	1,83	1,77	1,92	1,61	1,72	-9,9
Svätovavrínecké fľaša	1,96	1,97	2,20	1,75	1,87	-7,9
Víno s ch. o. p. akostné s prívl. červ. fľ.	4,71	4,93	5,14	5,43	5,20	-*

Zdroj: PPA – ATIS

Vysvetlivky: b. z. o. – bez zemepisného označenia, s ch. o. p. – s chráneným označením pôvodu. – * v roku 2009 sa sledovali akostné vína s prívlaskom biele aj červené spolu.

Saldo zahraničného obchodu s vínom v SR v roku 2010

Kód komodity	Názov komodity	Vývoz v tis. € spolu	Dovoz v tis. € spolu	Saldo v tis. €
2204	Víno z čerstvého hrozna, vínný mušt mimo 2209	8,6	-	8,6
2204 10	Víno šumivé	280,2	2 727,8	-2 447,6
2204 21	Víno z čerstvého hrozna do 2 l	7 928,6	62 994,5	-55 065,9
2204 29	Víno z čerstvého hrozna nad 2 l	2 522,0	6 075,9	-3 553,9
2204 30	Hroznový mušt ostatný	-	2 033,0	-2 033,0
Spolu		10 739,5	73 831,3	-63 091,9

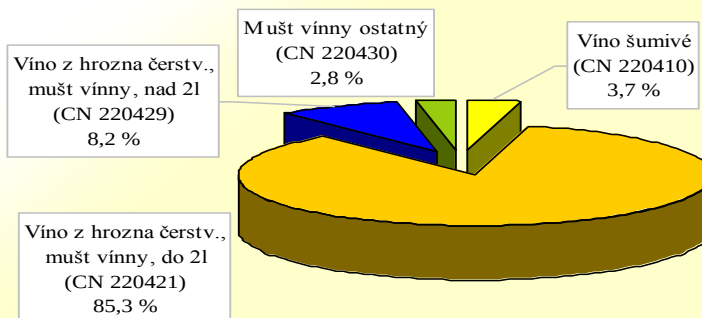
Zdroj: MP SR, ŠÚ SR, CR SR, k 1. 3. 2011

Zahraničný obchod s vínom v SR

V období od 1. januára do 31. decembra 2010 sa do Slovenskej republiky **doviezlo** spolu 532 818 hl vína. Víno sa importovalo najmä v balení do 2 litrov. (378 374 hl). Zo Slovenskej republiky sa v rovnakom období, t. j. od 1. januára do 31. decembra 2010 **vyviezlo** spolu 101 157 hl vína. **Saldo** zahraničného obchodu bolo v roku 2010 negatívne (-63,1 mil. €). Na hodnote vývozu sa najviac podieľalo víno v balení do 2 l vo finančnej hodnote 7,9 mil. € (73,8 %). Na hodnote dovozu malo najvyšší podiel rovnaká skupina

(v balení do 2 l) v hodnote 62,99 mil. € (85,3 %).

V zahraničnom obchode s vínom (CN 2204 okrem 2209) s krajinami EÚ-27 za rok 2010 Slovensko zaznamenalo negatívne saldo (-59,5 mil. €). Významný podiel (13,5 %) na dovoze vína do SR má Česká republika, z ktorej sa importovalo víno v hodnote 9,5 mil. €. Taliansko, odkiaľ sa doviezlo víno v hodnote 8 mil. € sa podieľalo 11,5 % a Maďarsko s hodnotou dovozu 7 mil. € malo podiel 10,1 %.

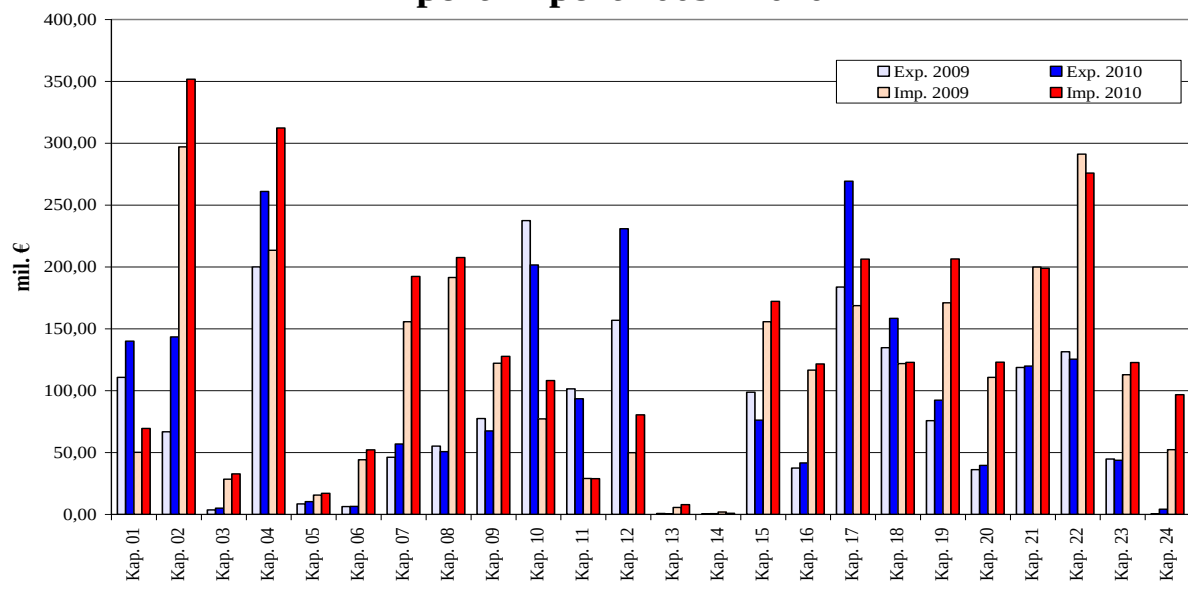
Podiel jednotlivých druhov vína na hodnote dovozu vína do SR v roku 2010

Graf: PPA-ATIS

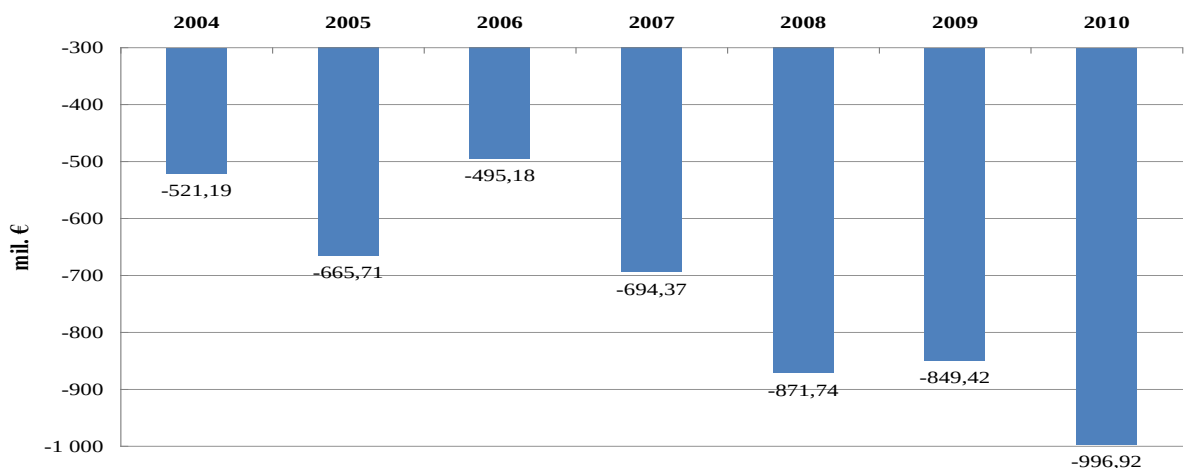
Očakávaný vývoj v roku 2011

Odbytové ceny vína v roku 2011 pravdepodobne mierne stúpnu. Dôvodom je slabá úroda v roku 2010, ktorá mala za následok pokles domácej produkcie vína. Stúpajúci trend dovozu lacného vína však stále viac tlačí na ceny domácich producentov. Spotreba vína na obyvateľa v SR v roku 2011 si pravdepodobne zachová mierne rastúcu tendenciu, pričom približne 50 % spotreby vína na Slovensku tvoria lacné stolové vína z dovozu.

Export Import 2009 - 2010

Saldo zahraničného obchodu s agropotravinárskymi komoditami (Kap. 1. - 24. HCS)

Vydavateľ: Pôdohospodárska platobná agentúra, Dobrovičova 12, 815 26 Bratislava 1

Redakcia: Ing. Ladislav Hána e-mail: atis@apa.sk

ISBN 978-80-969904-2-9

©PPA – ATIS

Všetky trhové informácie sú spracované s najväčšou starostlivosťou. Rozmnožovanie a využívanie informácií je možné len po písomnej dohode s PPA – ATIS s uvedením zdroja. Informácie obsiahnuté v tomto materiáli sa zakladajú na informačných zdrojoch, o ktorých sme presvedčení, že sú hodnoverné. PPA – ATIS nezodpovedá za správnosť a úplnosť uvádzaných informácií, ako aj nezodpovedá za žiadne škody vzniknuté na základe využívania informácií obsiahnutých v tomto materiáli.

Autori jednotlivých častí:

Obilniny:	Ing. A. Omelková	Zelenina:	Ing. D. Kučová
Hovädzí dobytok:	Ing. V. Gvozdiak	Ovocie:	Ing. V. Konečná
Ošípané, ovce:	Ing. J. Gregušová	Zemiaky:	Ing. Tesfu Weldesenbet, PhD.
Hydina a vajcia:	RNDr. M. Vašková, CSc. Ing. D. Rosová	Víno:	Ing. V. Konečná Ing. D. Kučová
Mlieko a mliečne výrobky:	Ing. K. Prachárová		